

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, GEGUŽĖS – MAY 28, 2016 • Vol. CVII Nr. 63

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-27-16

Atminties diena prasidėjo Hirošimoje

Istorinė diena Japonijai ir JAV. Japonijos premjeras Sh. Abe ir JAV prezidentas B. Obama.

EPA-ELTA nuotr.

Ši savaitgalį JAV aplankome ir sutvarkome ne tik savo artimųjų kapus, bet ir prisimename visus, žuvusius už šio krašto laisvę. JAV prezidentas Barack Obama Atminties dienos išvakarėse pagerbė Hirošimos aukas. Jis – pirmasis JAV prezidentas, apsilankęs šiame Japonijos mieste po 1945-ųjų branduolinio bombardavimo.

Obama teigė, kad jo apsilankymas yra „liudijimas, kaip galima įveikti net pačius skaudžiausius susiskaldymus“. Tačiau jis pridūrė, kad dėl branduolinių atakų neatsiprašinės. 1945 m. rugpjūčio 6 d. Hirošimoje per pirmą pasaulį branduolinį bombardavimą žuvo mažiausiai 140 tūkst. žmonių. – 2 psl.

Gimtadienio torto belaukiant

Pokalbis su primadona **Aldona Stempužiene** jos 90-mečio išvakarėse

ŠIAME NUMERYJE:

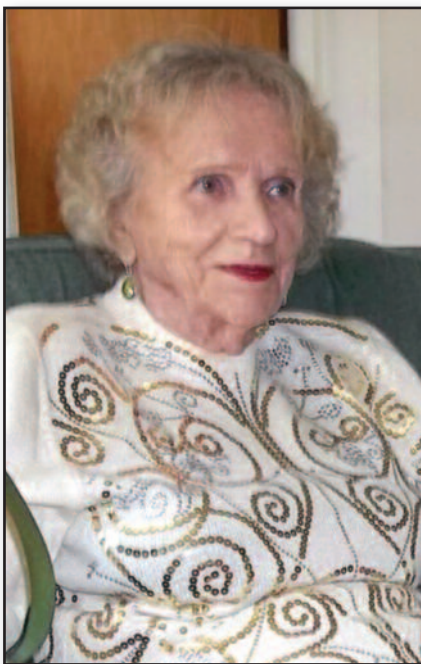
Pagerbta ilgametė bibliotekos vedėja – 4 psl.

Trylikmetė Aldona vaidina Eglę savo tėvo mokytojo Benedikto Butkaus režisuotame spektaklyje „Eglė – žalčių karalienė“. Jurbarko „Saulės“ salėje, 1939 m. birželio 20 d.

Partizanų dieną šauliai minėjo žygyje – 6 psl.

Aldona Stempužienė. 2016 m. Hanne Jonikat nuotr.

Esu sulaukusi daug gerų atsiliepimų spaudoje, tačiau du yra ypač svarbūs: „The Cleveland Plain Dealer“ (apie rečitalį Clevelando muzikos instituto salėje 1967 m.) – „Singer is superb in Kulas recital“ bei „Chicago Tribune“ (po Verdi „Requiem“ su Čikagos lietuvių operos choru) – „...of the soloists, Aldona Stempuzis was the best, revealing a rich, even mezzo, good delivery and sound dramatic sense“. Žinoma, pamalonino pagrindinio Urugvajaus dienraščio „Montevideo Extra“ įvertinimas: „una gran cantate“.

Tiesa, dėl „Chicago Tribune“ įvertinimo tarp Čikagos lietuvių kilo skandalas. Tuomet mane globojo Jonas ir a. a. Vanda Stankai. Nuvežusi savo vaikus į liuanistinę mokyklą, Vanda turėjo mane ginti – ten susirinkusios mamos mane labai puolė. „Draugo“ muzikos recenzentas Vladas Jakubėnas paaiškino, kad

Stempužienė „mokėjo naudoti mikrofoną...“

– A. Stempužienė

Mezzosopranui parašytos tokios garsios operų partijos, kaip Carmen (Bizet „Carmen“), Amneris (Verdi „Aida“), Eboli (Verdi „Don Carlos“), Azucena (Verdi „Trubadūrai“), Fricika (Wagner „Die Walküre“, „Das Rheingold“), Mallika (Delibes „Lakme“), Dalila (Saint-Saëns „Samsonas ir Dalila“) ar Charlotte (Massenet „Werther“). Pasaulio operos teatrų scenas puošė įžymiosios dainininkės: ispanė Teresa Berganza, italės Fedora Barbieri ir Cecilia Bartoli, latvė Elīna Garanča, amerikietė Marilyn Horne, rusės Irina Archipova bei Jelena Obrazcova, lietuvis Violeta Urmana ir Clevelande gyvenanti Aldona Stempužienė. – 10 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

GANYTOJO ŽODIS

Gyvenimo Duona

ARKIVYSKUPAS EMERITAS
SIGITAS TAMKEVIČIUS

Evangelijoje yra pasakojimas apie duonos padauginimo stebuklą (plg. Lk 9, 10–17). Žmonės visą dieną klausėsi Jėzaus kalbų ir buvo alkani. Jėzui pagailo šios išalkusios minios ir jis keliais duonos kepalėliais ją stebuklingai pamaitino. Po šio įvykio Jėzus kalbėjo apie nužengiančią iš dangaus gyvąją duoną: „Dievo duona nužengia iš dangaus ir duoda pasauliui gyvybę“. Tuomet žmonės ėmė prašyti: „Viešpatie, duok visuomet mums tos duonos!“ Jėzus atsakė: „Aš esu gyvybės duona! Kas ateina pas mane, niekuomet nebealks, ir kas tiki mane, niekuomet nebetroks“ (plg. Jn 6, 33–35).

Mes, visi žmonės, esame tie alkstantieji ir trokštantieji. Mes alkstame tiesos, meilės, laisvės ir gėrio pergalės. Kartais mūsų troškimai būna labai žemiški, kai kada – net nuodėmingi. Dažnai bandome atsigerti iš tokių šaltinių, kurie mūsų gyvenimą tiesiog nuodija. Kasdien girdime daugybę balsų, sklandančių iš visuomenės komunikavimo priemonių ir bandančių mus įtikinti, kad tik jie gali numalšinti troškulį ir alkį. Mūsų gelbėtojais ne kartą prisi-

stato savanaudžiai žmonės ir mus suvedžioja. Vienintelis, galintis pasotinti mūsų troškimus, yra Gyvybės Duona save pavadinęs Jėzus Kristus. Kad neliktų neaiškumo, kas yra ta iš dangaus nužengianti ir galinti mus pasotinti Duona, Jėzus kalbėjo: „Duona, kurią aš duosiu, yra mano kūnas už pasaulio gyvybę“. Tuomet žydai ėmė klausinėti: „Kaip jis gali mums duoti valgyti savo kūną?“ Jėzus jiems kalbėjo: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: jei nevalgysite Žmogaus Sūnaus kūno ir negersite jo kraujo, neturėsite savyje gyvybės! Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą, ir aš jį prikelsiu paskutiniąją dieną“ (plg. Jn 6, 51–54).

Evangelistas pastebi, kad daugelis klausytojų nesuprato šių Jėzaus žodžių ir nuo jo pasitraukė. Gaila, bet žmogus, visuomet laisvas priimti ar atmesti Dievo žodžius, laisvas klausytis ir netikrų pranašų žodžių.

Per Devintines iškilmingai švenčiame Paskutinės vakarienės įvykį, kai Jėzus įvykdė savo pažadą ir įsteigė nekruvinąją Eucharistinę auką, kurios metu duona ir vynas tampa Jėzaus Kūnu ir Krauju, ir liepė ją aukoti jo atminimui. Švenčiame tą nuostabų įvykį ir dėkojame Dievui, kad tokiu būdu jis mus maitina ir stiprina, nes patys vieni būtume per silpni priešintis blogiui ir laimėti Dievo draugystę čia, žemėje, ir amžinybėje. Jėzus ateina pas

mus kaip Gyvoji Duona ne dėl vienkartinio pagerbimo, bet kad ja nuolat mus maitintų. Todėl prisiminti ir pasidžiaugti Eucharistijos įsteigimu per maža – reikia ją tinkamai ir dažnai naudotis.

Mūsų tikėjimo praktikoje Eucharistijos šventimas, arba šv. Mišios, yra pats brangiausias aktas. Mišiose yra skaitomas Dievo žodis, daug maldų, bet visa tai tarnauja pagrindiniam Mišių aktui – konsekracijai, kai kunigas paima neraugintą duoną, paskui vyną ir taria Jėzaus žodžius, pasakytus Paskutinės vakarienės metu: „Imkite, tai mano Kūnas! <...> Tai mano Kraujas“ (Mk 14, 22–24). Pats Jėzus liepė šitai daryti jo atminimui. O apaštalas Paulius krikščionims primena: „Kada tik valgote šią duoną ir geriate iš šitos taurės, jūs skelbiate Viešpaties mirtį, kol jis ateis“ (1 Kor 11, 26).

Sąmoningi tikintieji šią nekruvinąją Viešpaties auką – Mišias brangina ne tik sekmadieniais, bet ir stengiasi kuo dažniau dalyvauti jos šventime. Būdami malonėje, tai yra gailėsčiu arba, reikalui esant, Sutaikinio sakramentu pašalinę iš savo širdžių nuodėmę, jie priima eucharistinę Duoną – Viešpaties Kūną. Taip jie siekia, kad jų gyvenimo kelionei vadovautų pats Dievas ir kad ta kelionė sėmingai pasibaigtų dangaus Tėvo namuose.

Bažnyčioje yra paplitusi ir šiuo metu dar labiau plinta Eucharistijos garbinimo (adoracijos) praktika, kai žmonės skiria laiko pabūti Eucharistinio Jėzaus artumoje. Ši praktika labai palaiminga, nes išmokus visaverčio dialogo su Jėzumi yra vilties, kad pagal Jėzaus širdį bus ir gyvenama.

Labai džiugu, kad Eucharistijos adoracijos vertę bei grožį vis labiau supranta jauni žmonės. Skirdami savo laiko Jėzui, jie kurs visai kitos kokybės ir savo asmeninį, ir visos Lietuvos gyvenimą. Juk neįmanoma kalbėtis su Jėzumi ir leisti savo ar kitų gyvenimui krypti į blogio pusę. Sveikas žmogus yra vientisa būtybė – tai, kas yra jo širdyje, vyksta ir jo gyvenime.

Atminties diena prasidėjo Hirošimoje

Atkelta iš 1 psl.

JAV prezidentas aplankė Hirošimos taikos memorialo muziejų, po to kartu su Japonijos premjeru Shinzo Abe nuėjo į memorialinį parką, kur dega Amžinoji ugnis. Pirmasis vainiką padėjo B. Obama, tada Japonijos premjeras.

Prieš tai lankydamasis karinėje jūrų bazėje Ivakunyje, esančiame maždaug už 40 km nuo Hirošimos, B. Obama kalbėjo: „Dabar puiki proga pagerbti atminimą visų, žuvusių per Antrąjį pasaulinį karą“.

Japonijoje pasibaigusiame G7 grupės šalių vadovų susitikime kalbėta, kad Didžiosios Britanijos referendumo priimtas sprendimas dėl galimo pasitraukimo iš Europos Sąjungos (ES) sukeltų „rimtą grėsmę pasauliniam ūkio augimui“. Oficialiame savo pranešime grupė įspėjo, kad britų pasitraukimas iš ES smukdytų tendenciją vis labiau plėsti pasaulinę prekybą, investicijas, kurti visame pasaulyje naujas darbo vietas.

Taip pat dokumente pabrėžiama, kad šiuo metu pasaulinis ekonominės augimas tampa „neatidėliotinu prioritetu“, ypač kovojant su pasaulinio ūkio ir saugumo problemomis. JAV, Kanados, Britanijos, Italijos, Vokietijos, Prancūzijos ir Japonijos vadovai pasižadėjo kartu šalinti didžiąsias grėsmes pasauliniam augimui: teroristų tinklo veiklą ir ekstremizmą. Bendrame pranešime visų septynių valstybių vadovai pažadėjo savo jėgas nukreipti į „bendrosios ekonominės politikos atsaką, imtis ryžtingesnių ir labiau subalansuotų politinių priemonių – taip norima pasiekti stipraus, tvaraus ir subalansuoto augimo tendenciją“.

Vadovai taip pat ragina tarptautines rinkas išlaikyti atviromis, kovoti su bet kokiomis protekcionizmo formomis, o šalis – vengti konkurenciją galinčios paveikti savo valiutų devalvacijos.

Oficialiajame pranešime kalbėta ne tik apie ekonomiką, bet ir kitas svarbias šiuo metu kylančias politines

Japonijoje tarėsi G7 grupės šalių vadovai.

EPA-ELTA nuotr.

problemas. Migrantų krizė Europoje apibūdinta kaip „pasaulinio masto iššūkis, į kurį būtina reaguoti visam pasauliui“ – reikalinga aktyvesnė pagalba iš tarptautinių finansinių institucijų ir šalių-donorų.

G7 šalių vadovai reiškė ir „susi-rūpinimą dėl situacijos Rytų Kinijos ir Pietų Kinijos jūrose“, nes čia kylančios diskusijos per kelis pastaruosius metus kelia įtampą regionuose.

ELTA

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Marija Remienė. Pastatykite paminklą lietuvybei Amerikoje

„Draugo“ skaitytojai jau yra informuoti, kad Draugo fondo vadovės ir vienos iš „Draugo“ laikraščio leidėjų-direktorių **Marijos Remienės** iniciatyva pradėtas ypatingas projektas – Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 1918 m. vasario 16-ąją 100-mečiui išleisti knygą apie Amerikos išeivijos indėlį į Lietuvos valstybės kūrimą. Pabrėžtina, kad net pusę šio laiko – 50 metų pati Lietuvos valstybė buvo okupuota ir jos vardu kalbėjo bei veikė išeivija. Kreipiamės į M. Remienę, prašydami papasakoti, kaip vyksta darbas įgyvendinant šį projektą ir renkant lėšas knygos leidimui.

– **Pirmiausia norėtume sužinoti, kaip gimė ši mintis – įamžinti daugiapusę išeivijos veiklą Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo ir valstybės kūrybos baruose?**

– Kas domisi ir seka gyvenimo įvykius Lietuvoje ir čia, išeivijoje, skaitė ir girdėjo, kad Lietuvos Respublikos Seimas pakvietė viso pasaulio lietuvius, kur tik jie begyventų, rengtis Lietuvos valstybės atkūrimo 1918 m. šimtmečio jubiliejui. O ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius laiške visuomenei kvietė „per kelis metus iki jubiliejaus siekti, kad iš kiekvieno mūsų žmogaus, jo sąmoningo siekio savo gyvenimo darbais puoselėti Lietuvą išaugtų Lietuvos šventimas kaip bendrojo mūsų visų džiaugsmo šventė“. Ministras pirmininkas kvietė kartu su visais lietuviais tėvynėje bei pasaulyje ieškoti naujos bendrumo jungties, kuri galėtų įkvėpti kiekvieną lietuvių užsienyje ir Lietuvoje.

Man, gyvenančiai išeivijoje ir visą laiką dirbusiai lietuvybės išlaikymo baruose, šie žodžiai krito į širdį. Ėmiau galvoti, kaip aš galiu prisidėti prie Lietuvos valstybės jubiliejaus: surengti šventinį renginį ar siekti daugiau? Permašėusi Amerikos lietuvių didžiąją XX a. misiją – ką padarėme svarbiausio, išliekančio, lemtingo, esminio Lietuvos laisvei, lietuvių kultūrai, menui, mokslui, visuomenės tobulinimui ypač po Antrojo pasaulinio karo, nutariau, kad reikia knygos. Žinau, kad Lietuvoje iki šiol dar labai mažai žinoma apie Amerikos lietuvių veiklą bei pasiaukojimą tėvynei Lietuvai. Nors šiandien knygomis jau mažai kas domisi, bet manau, kad geresnio būdo įamžinti – palikti ateičiai žinių apie Amerikos lietuvių organizacijas, labdarą, visuomeninę ir politinę veiklą, žmogiškąją auką nėra. Ši mintis sustiprėjo žvelgiant į „Draugo“ 107 metų archyvą, kuriame sukauptas visas lietuviškas gyvenimas Amerikoje ir Amerikos lietuvių įnašas į Lietuvos Nepriklausomybę. Mūsų plati veikla buvo ir tebėra nukreipta lietuvybės išlaikymui ir mūsų protėvių tėvynės Lietuvos klestėjimui.

Spaudos draudimo metais Amerikos lietuviai įvairiais būdais griežtai reikalavo gražinti lietuvišką spaudą, rėmė pinigais Prūsijoje leidžiamus lietuviškus laikraščius, knygas. 1896–1904 m. Amerikos lietuviai pasiuntė į Prūsiją 16 500 egz. lietuviškų knygų, kurias knygnešiai išplatino Lietuvoje.

Po Pirmojo pasaulinio karo Amerikos lietuviai pradėjo rinkliavas nuo karo nukentėjusiems šelpiti, o karui pasibaigus pradėta galvoti ir apie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą. Dar iki Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, 1900 metais, pasaulinėje parodoje Paryžiuje Amerikos lietuviai surengė lietuvišką skyrių ir pasauliui priminė Lietuvos vardą. Visi parodos eksponatai buvo suaukoti ir nuvežti į Paryžių iš Amerikos.

Išeivija 1893–1895 m. energingai protestavo prieš Kražių skerdynes, o nuo 1940 m. birželio 15 d., Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, įvairiais būdais pradėjo pasipriešinimą okupaciniam režimui, kuris vyko iki pat Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 1990 m.

Amerikos lietuvių delegacija, 1918 m. nuvykusi pas JAV prezidentą W. Wilson, reikalavo remti Lietuvos laisvės, nepriklausomybės reikalus. Tais pačiais metais spalio mėn. lietuvių katalikų ir tautinės grupės sudarė vykdomąjį komitetą ir nutarė siųsti į Paryžių savo delegaciją sekti Taikos konferencijos eigą ir ginti Lietuvos reikalus.

1918–1940 m. Amerikos lietuviai visomis išgalėmis rėmė Lietuvos spaudą, knygų leidyklas, universitetą, aukštąsias bei vidurines mokyklas, skyrė stipendijas, rėmė pašalpos draugijas, prieglaudas, visuomenines statybas. Be to, tais sunkiais okupacijos metai (ir dabar) Amerikos lietuviai ypač daug padėjo savo giminėms Lietuvoje.

Nuo pirmųjų Lietuvos Nepriklausomybės 1918 m. dienų Lietuvos valdžios ir tautos žvilgsniai

Audronė Škiudaitė (k.) ir Marija Remienė Vilniuje

buvo nukreipti į Amerikos lietuvius. Čionai jaunos valstybės statytojai vykdavo rinkti pinigų tautos, organizacijų reikalams, o ir kitokios pagalbos.

Lietuvą okupavus sovietams, jau 1940 m. buvo įsteigta visos išeivijos politinė organizacija ALT'as kovoti prieš okupantą. Vėliau įsisteigė ir plačią veiklą vykdė BALF'as, kuris šelpė Sibiran išstremtuosius. Pasibaigus Antrajam pasauliniam karui ypač subruzdavo politiniai pabėgėliai iš Vokietijos DP stovyklų, kurie neturėjo nei namų, nei pinigų, bet suprato reikalą išlaikyti savo kilmę ir kultūrą. Amerikoje susitelkė dauguma iš Lietuvos pasitraukusių valstybininkų, dvasininkų, kultūros puoselėtojų, kurie visų ryškumu atskleidė ypatingas lietuvių tautos galias išsaugoti kultūrinius pamatus svetimose žemėse.

– **Visiškai suprantama, kodėl tame grandioziniame darbe dalyvauja „Draugas“ – juk tai lietuvybės metraštis, kuris netgi už pačią atkurtąją Lietuvos valstybę yra senesnis beveik dešimtį metų. Šia (ir ne tik šia) tema laikraščio puslapiai yra neišsemiamas istorijos šaltinis. Bet kodėl planuojamos knygos leidėjas yra Draugo fondas, o ne pats „Draugo“ laikraštis?**

– Atsakymas labai paprastas – viską sprendžia pinigai. Nė vienas laikraštis neišsilaiko iš prenumeratos. Kai „Draugą“ redagavo ir administravo kunigai marijonai, leidybos trūkumus padengdavo jie. Jie nešė ir visą atsakomybę už laikraščio gyvavimą. Tačiau laikai keičiasi. Neliko nė vieno lietuvių kunigo marijono nei redakcijoje, nei gyvenime. Dabar visa redakcija yra moterų rankose, o finansinę gyvybę palaiko kun. Viktoro Rimšelio, MIC, įsteigtas Draugo fondas. Draugo fondas nuolat skelbia piniginius vėjus (pavasari ir rudenį). Tie patys skaitytojai yra ir DF aukotojai.

Pirmiausiai savo idėją pristačiau posėdyje Katalikų spaudos draugijos direktoriams, kurie yra „Draugo“ leidėjai ir yra atsakingi už laikraščio leidimą. Leidėjų taryba pritarė minčiai apie ypatingą knygą, kuri apibendrintų išeivijos indėlį į Lietuvos Nepriklausomybę. Šiai idėjai įgyvendinti reikėjo pradėti nuo knygos rengėjo atsikvietimo į JAV, kad jis čia pasirinktų medžiagos. Taigi jau pačioje pradžioje teko kreiptis į finansinį ramstį – Draugo fondą.

– **Malonėkite pristatyti knygos rengėją prof. Juozą Skirius. Kodėl pasirinktas būtent šis mokslininkas ir kaip vyksta darbas?**

– Prieš 50–60 metų Amerikoje buvo daug žymių rašytojų, istorikų, kurie išleido šimtus knygų. Jie visi, deja, iškeliavo pas Viešpatį.

Su istoriku prof. dr. Juozu Skiriumi susipažinau 2009 m. Vilniuje, kai teko pristatyti „Draugo“ šimtmečio knygą „Už tikėjimą ir lietuvybę“. J. Skirius, pristatydamas knygą Nacionalinėje dailės galerijoje, plačiai aptarė „Draugo“ istoriją ir nueitą kelią per 100

metų. Mačiau, kad jis yra gerai susipažinęs su Amerikos lietuvių išeivių gyvenimu ir darbais ir gerai supratęs išeivijos misiją – išlaikyti tautos kultūrą ir kalbėti pavergtos tautos vardu. Kilus knygos idėjai teko su profesorium susipažinti arčiau. Jis pritarė idėjai ir sutiko knygą parengti. Tais pačiais metais profesorius atvyko mėnesiui į JAV, istorinę medžiagą rinko Lituaniistikos tyrimo ir studijų centre ir Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje, ALK'os muziejuje Putname ir SLA bei Tautos fondo archyvuose New Yorke.

Prof. dr. Juozas Skirius yra vienas pajėgiausių lietuvių išeivijos gyvenimo tyrinėtojų, daugelio knygų ir straipsnių autorius, Lietuvos edukologijos universiteto Vilniuje profesorius. Čikagos lietuviai jau neblogai jį pažįsta, nes jis įvairiose Čikagos (ir ne tik) lietuvių institucijose yra daug kartų lankešis ir rinkęs medžiagą apie išeivijos istoriją ir asmenybes, „Drauge“ yra skelbęs straipsnių, davęs interviu „Margučio“ radijui. Tie, kurie domisi šia tema, žino Profesoriaus knygas apie Amerikos lietuvių tarybą, Lietuvos diplomatiją, visuomenininkus ir diplomatus Bronių Kazį Balutį, Julijų J. Bielskį, straipsnius apie diplomata Anicetą Simutį, politiką ir žurnalistą Leonardą Šimutį ir kt. Tai nepaprasto darbštumo mokslininkas, 1988 m. apgynęs istorijos mokslų kandidato (dabar humanitarinių mokslų daktaras) disertaciją tema „Lietuvos ir JAV politiniai-diplomatiniai, ekonominiai santykiai 1919–1929 m.“ Taigi būsimos knygos autorius yra solidus mokslininkas.

– **Kada sulauksime knygos ir kur knyga bus spausdinama?**

– Su knygos autoriumi prof. Juozu Skiriumi palaikau glaudžius ryšius laiškais. Šiais metais gegužės mėn. laiške jis džiaugėsi gauta Tautos fondo medžiaga, galės parengti platesnį straipsnį. Knygos rašymas juda į priekį, ir iki šios vasaros pabaigos jis tikisi parengti trečdalį knygos teksto. Visas knygos tekstas bus baigtas iki 2017 m. pradžios. Knyga bus redaguojama ir spausdinama Vilniuje, tikimės jos sulaukti 2018 m. pavasarį. Redaktorius laukia išeivijos organizacijų aprašymų su nuotraukomis, ypač labdaros-šalpos organizacijų.

– **Jūs pati su „Draugu“ jau esate daug dešimtmečių ir puikiai pažįstate laikraščio istoriją. Jūsų nuomone, kokią indėlį į Lietuvos nepriklausomybę ir valstybės kūrimą įnešė pats „Draugas“? Kokias paminėtumėte asmenybes, susijusias su laikraščiu ir labiausiai prisidėjusias prie lietuvybės ir Lietuvos palaikymo?**

– „Draugo“ laikraščio redakcijos darbuotojus teko pažinti ir palaikyti ryšį nuo 1950 m. Redaktoriai buvo išsilavinę ir ypač pasiaukoję spaudos darbui žmonės. Jie jautė atsakomybę prieš tautą ir suprato pareigą skelbti žinias Amerikai ir pasauliui apie jos sunkią okupacijos naštą. „Draugo“ laikraštis okupuotoje Lietuvoje buvo tarsi siaubas. Jį galėjo skaityti tik specialiai parinkti žmonės.

Pirmoji laikraščio „Draugas“ leidėja buvo Kunigų vienybės organizacija. Pirmasis redaktorius – kun. Antanas Kaupas ir jo pagalbininkas kun. Vincas Vizgirda. Kunigų vienybė rūpinosi lietuvišku švietimu, o sovietinės okupacijos metais rėmė „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ leidimą, finansavo angliškojo vertimo leidybą. „LKB kronika“ atkarpomis buvo spausdinama „Draugo“ dienraštyje.

Visuomenės *spiritus movens* buvo ir ilgametis „Draugo“ vyr. redaktorius Leonardas Šimutis (redaktoriavo 43 m.). Jis sujungė Amerikos lietuvių organizacijas ir 1940 m. įsteigė Amerikos lietuvių tarybą (ALT), penkis kartus su delegacijomis buvo priimtas JAV prezidentų (1940 m., 1946 m., 1948 m., 1952 m., 1962 m.). 1953 m. jis buvo vienas iš šalpos organizacijos BALF'o steigėjų ir direktorių.

Ne mažiau uoliai Lietuvai darbavosi 45 m. redaktoriavęs kunigas, vėliau prelatas Juozas Prunskis, kuris ne tik pats dirbo žurnalistinį darbą, rašė knygas, turėdamas tikslą iškelti okupanto žiaurumus ir pabrėžti krikščionybės svarbą mūsų tautai, bet ir lankydavosi svarbiose tarptautinėse konferencijose kaip lietuvių delegatas (pvz., 1982 m. Madride ir kitur). Kur tik jis dalyvaudavo ir kalbėdavo, visada suteikdavo išsamių žinių apie Lietuvą.

Nukelta į 14 psl.

VAKARŲ KRANTAS

Lora Juodkaitė šokio metu.

Šokis – kelionė į save

Loros Juodkaitės monospektaklis „Atmintis“ San Francisco tarptautiniame menų festivalyje

INGA GREBLIKIENĖ

2016 m. gegužės 19 d., San Francisco, SFI AF (San Francisco tarptautinis menų festivalis), Fort Mason centras, sena gaisrinė, didelis šviesus kambarys, kambario viduryje – kelių kvadratinių metrų plotas, pripildytas juodžemio.

Juoda žemė yra šiuolaikinio šokio atlikėjos ir choreografės Loros Juodkaitės monospektaklio „Atmintis“ dalis. Kodėl juodžemis? Pati menininkė atsako, kad juoda žemė tiesiog buvo jos galvoje. Pradėjo mąstyti – kodėl. Ar daug galvojo apie mirtį, ar apie gyvybę? Susieti tą gyvybišką energiją, kuri šokėjai ir choreografei yra labai svarbi, ir juodą žemę, kuri yra stabilumas, buvo svarbiausia jos užduotis. Ir susiejo... Ta energija, kuri yra abstrakti, nusileidžia į žemę, išdygsta žmogaus arba augalo pavidalu, įgauna formą. Žemė yra tai, kas suteikia formą energijai. Tai yra svarbiausias simbolis. Žemėje palaidojama mūsų materialioji dalis. Spektaklyje netiesiogiai prisiliečiama prie kūdikio idėjos. Jo švara ir nekaltumas, tyrumas yra netoli tos visatos, to, kas tikra, prigimties. Kai vaikas pradeda sąmoningą gyvenimą, kažkodėl daro nesąmoningus dalykus. Tarkime, kodėl mes visi vaikystėje žemėje užkasame savo „sekretus“? Užkasinėjame ir atkasinėjame. Lorai Juodkaitei spektaklis „Atmintis“ yra kaip *sekreto* (savo prigimties) atkasimas, rakto į save radimas. O dar juoda žemė asocijuojasi su purvu. Juk be to negali būti gyvenimo. Nepagalvokite, kad visų gyvenimas yra juodas. Tiesiog be purvo, be skausmo, klaidų niekada nesuprasi švaros, šviesos, meilės ir džiaugsmo. Kodėl – atmintis? Pastaruoju metu menininkė daug keliavo, kūrė Belgijoje ir Prancūzijoje ir pagaliau grįžo į Lietuvą kurti spektaklio „Atmintis“.

Naujasis šokio spektaklis – apie tam tikrus dalykus, kuriuos mes pamirštame. Apie prigimtį. Užstrigę sistemoje mes visiškai prarandame tikrus, prigimtinius pojūčius. Pamirštame, kad kūną reikia pailsinti. Nes nuo kiekvieno nelaimingo, tegul ir mažo, žmogaus blogybių prasideda nelaimės visame pasaulyje – ligos ir karai. Visi savyje turime daug energijos. Bet kas

su ja vyksta, kad mes pavargstame ir pasiligojame? Kur ji dingsta? Taip ieškant atsakymo ir atsirado spektaklis.

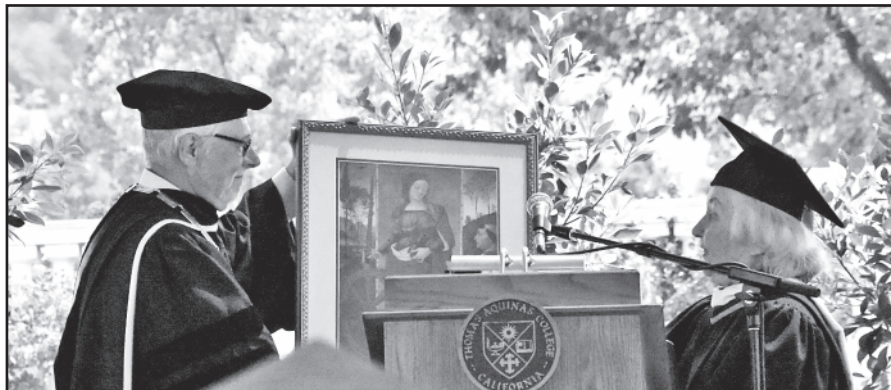
Prigesta šviesos ir pasakojimas prasideda... Marija Steiblienė, šiuolaikinio šokio pedagogikos specialistė, įgyvendinusi savo svajonę dirbti scenos meno administratore San Francisco teatruose, sukviėtė grupę lietuvių stebėti Loros Juodkaitės pasirodymą. Anot Marijos, „įspūdis yra užburiantis. Užmiršti viską aplinkui... Matai juodžemį ir nuostabų šokį, kuris pasakoja ilgą ir teisingą gyvenimo istoriją. Šokėjos gebėjimas persikūnyti į spektaklio personažą, judesio energetika, kūno, judesio ir minties vienovė, puiki technika valandai perkelia tave į kitą erdvę, aukštesnį lygmenį, kur visiškai užmiršti save ir pradėti suvokti autorės viziją“. „Atmintis“ – tikrai vienas stulbinančių, geriausių šiuolaikinio šokio monospektaklių, kuriuos Marijai teko stebėti.

Žinomas teatro kritikas Andrew Haydonas dar 2007 m. sakė: „Primytinai rekomenduoju kiekvienam, kuris domisi vaidinimais, šokiu ir panašiais renginiais, pasižiūrėti Loros Juodkaitės pasirodymą“. Iš tiesų, kai Lora šoka scenoje, jos tiek daug, kad primitivus požiūris į modernų šokį praranda prasmę.

Lora Juodkaitė – vienas ryškiausių šiuolaikinio modernaus šokio šviesulių, spindintis ne tik Lietuvoje. SFI AF vykdančysis direktorius Andrew Wood ieško talentingų menininkų po visą pasaulį. Būnant Didžiojoje Britanijoje jam į rankas pateko įrašai su Lietuvos menininkų pasirodymais, ir Loros Juodkaitės šokis jį tiesiog užbūrė. Taip Lora Juodkaitė buvo pakviesta dalyvauti SFI AF su modernaus šokio monospektakliu „Atmintis“. Lorai tai buvo premjera Vakarų pakrantėje; ji yra dirbusi ir vedusi modernaus šokio seminarus Rytų pakrantėje, New Yorke. Loros technika yra stulbinanti, jos gebėjimas persikūnyti į personažą dažniausiai būna tiesiog hipnotizuojantis. Loros spektakliai yra šokio teatras, nes ji visada stengiasi persikūnyti į savo personažą, pasakoti jo gyvenimo istoriją, priversti žiūrovus susimąstyti apie savo gyvenimo prasmę.

Labai tikiuosi, kad Lora Juodkaitė vėl atskris į Ameriką pristatyti savo naujausių spektaklių. Bus įdomu iš spektaklio išsinešti naują žinią ar giliai širdyje kirbantį klausimą. Juk kūrėjo misija – kaip daktaro: gydyti žmones, atiduodant savą duoklę žiūrovams.

Pagerbta bibliotekos vedėja Viltis Jatulienė

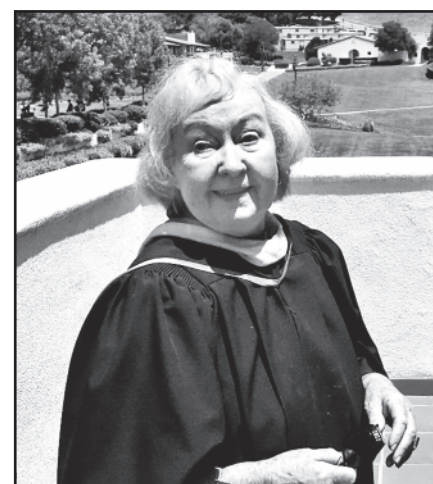
Kolegijos prezidentas dr. Michael McLean V. Jatulienei įteikia dovaną.

Asmeninio archyvo nuotraukos

DALILĖ POLIKAITIENĖ

Thomas Aquinas College, Santa Paula, California, gegužės mėnesio 14 dienos diplomų įteikimo iškilmėse už 45 metų darbą buvo pagerbta kolegijos bibliotekos vedėja Viltis Jatulienė. Kolegijos prezidentas dr. Michael F. McLean sveikinimo žodyje išvardijo V. Jatulienės nuopelnus nuo pat kolegijos ir bibliotekos įsteigimo 1971 metais. V. Jatulienė ne tik kruopščiai prižiūrėjo biblioteką, talkino profesoriams ir studentams, priiminėjo atvykusius svečius ir kolegijos geradarius, bet taip pat per daugelį metų sukaupė didelį rinkinį senų, retų ir vertingų leidinių. Bibliotekoje, specialiai skirtame kambaryje, yra sukaupta Katalikų Bažnyčios šventųjų laiškų, Aristotelio ir Tomo Akviniečio raštų, spalvotais piešiniais iliustruotų senų rankraščių, kitų vertingų knygų, daugiau kaip tūkstančio metų senumo hetitų antspaudų bei gintaro ir dramblio kaulo meniškų dirbinių.

V. Jatulienėi buvo įteiktas bibliotekininkų globėjos šv. Kotrynos iš Aleksandrijos paveikslas ir rožinis su šventosios medalikėliu. Savo kolegę ilgais plovimais pagerbė profesoriai, absolventai ir gausiai susirinkę šventės svečiai. 1992–1998 metų laikotarpiu V. Ja-

Viltis Jatulienė.

tulienės rūpesčiu Th. Aquinas kolegijoje su pilnomis stipendijomis studijavo ir bakalauro diplomus gavo 6 studentai iš Lietuvos. Šią vasarą 1996 metais kolegiją baigęs Vytautas Adomaitis atvyksta iš Vilniaus dalyvauti 20 metų kolegijos baigimo sukaustuvių proga ruošiamose iškilmėse.

Nors jai tenka į abi puses važiuoti daugiau kaip 100 mylių, Viltis žada ateinančiais mokslo metais keletą kartų per savaitę sugrįžti padirbėti į savo pamiltą kolegiją, puošiamą ispanų misijų stiliaus pastatų ir apsuptą nuostabios gamtos.

Iš k.: Vida Jatulienė, Romas Jatulis, Marius Jatulis, Viltis Jatulienė, Darius Jatulis.

Dokumentinio filmo „Lūžis prie Baltijos“ peržiūra

RIMAS ČERNIUS

Sekmadienį, gegužės 22 d., Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje, Čikagoje, vyko dokumentinio filmo „Lūžis prie Baltijos“ peržiūra. Joje dalyvavo ir iš Lietuvos atvykusi filmo režisierė Agnė Marcinkevičiūtė, kuri trumpai aptarė filmo kūrimą ir jo turinį.

Filmas yra tęsinys anksčiau sukurtų filmų apie Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą. Pagrindinis dėmesys jame skiriamas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo paskelbimui 1990 m. kovo 11 dieną ir pikta, priešiška SSRS vadovo M. Gorbačiovo ir jo valdžios reakcijai į Lietuvos Nepriklausomybės paskel-

bimo aktą. Kurdamą šį beveik valandos trukmės filmą režisierė naudojo si vaizdajuostėmis, kurias parūpino pirmasis nepriklausomos Lietuvos vadovas Vytautas Landsbergis. Filmą finansavo V. Landsbergio fondas ir pavieniai aukotojai.

Galima pagalvoti, kad lietuviams visi šie įvykiai žinomi, tačiau režisierė taikliai pastebėjo, kad žmonės kai kuriuos dalykus jau yra pamiršę. O tiems, kurie dar buvo labai jauni ar tais lemtingais 1990-aisiais buvo negimę, šis filmas tampa svarbiu istoriniu šaltiniu.

Filmo pradžioje rodomos ištraukos iš Sąjūdžio konferencijos, kurioje deputatų virtinė žengia į sceną ir iš tribūnos kiekvienas aiškiai pasisako už Lietuvos Nepriklausomybę. Filmą parodo Lietuvos Nepriklausomo-

mybės atstatymo paskelbimą ir vėliau balsavimą už Lietuvos Konstitucijos atstatymą bei Vyriausybės skyrimą. Kaip tada buvo svarbu visiems lietuviams įsisąmoninti, kad Lietuva jau yra atskira, nepriklausoma valstybė, kurios nesaisto Sovietų Sąjungos įstatymai ir Sovietų Sąjungos Konstitucija.

O tokius įvykius, kaip filme parodytas Lietuvos prokuratūros okupavimas, tikrai jau daugelis galėjo pamiršti. Lietuvos valdžia vyriausioju Lietuvos prokuroru buvo paskyrusi Artūrą Paulauską, kai Sovietų Sąjungos pajėgos okupavo Lietuvos prokuratūros pastatą ir jame įsikūrė Maskvos patikėtinis. Štai į salę susirenka Lietuvos prokurorai, už stalo sėdi A. Paulauskas, Sovietų Sąjungos prokuratūros atstovas ir jo patikėtinis Lietuvai. Sovietų Sąjungos prokuratūros atstovas aiškina, kad Lietuvoje tebegalioja Sovietų Sąjungos įstatymai, o Lietuvos prokurorai drąsiai pasisako, kad jie klausys tik jų krašto, Lietuvos, valdžios paskirto prokuroro. Lietuvos prokurorai savo nusistatymą parodo apleis Odami posėdžio salę. Filmą akivaizdžiai parodo, kokioje įtemptoje aplin-

koje kūrėsi Nepriklausomos Lietuvos valstybė.

Filmas atskleidžia, kaip pikta M. Gorbačiovas ir jo valdžia elgėsi su Lietuva ir kiek Lietuvos valdžiai tada reikėjo santūrumo ir drąsos. O spaudimas Lietuvai buvo daugialypis. Sovietų valdžia reikalavo gražinti ginklus, grobė Lietuvos jaunuolius į sovietų armiją, įvedė Lietuvos blokadą. O minios lietuvių, susirinkusių Vilniaus aikštėse, giedojo Lietuvai „Ilgiausių metų“. Visus šiuos įvykius vaizdžiai parodė A. Marcinkevičiūtės filmas.

Šis filmas buvo rodomas per Lietuvos televiziją Kovo 11-osios proga. Režisierė žada savo darbą tęsti. Ji yra numačiusi dar kelis filmus apie tolesnius įvykius Lietuvoje.

Režisierė domisi ne vien Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo istorija. Ji neseniai pastatė filmą apie žymų lietuvių solistą Arnoldą Voketaitį „Remembering My Mother’s Voice“ (Prisimenu savo motinos balsą), kuris Balzeko muziejuje bus rodomas penktadienį, birželio 10 d., 7 val. v. Dalyvauti žada ne tik režisierė Agnė Marcinkevičiūtė, bet ir pats solistas Arnoldas Voketaitis.

Motinos diena Šv. Antano parapijoje

Motinos dienos proga – mamos ir dukrų koncertas.

Jono Kuprio nuotr.

*Motina, man saulė tavo veidą mena,
Vargo raukšlės šviečia kaip žvaigždžių keliai,
Visą šitos žemės klaidų kelių mano
Tegul švies man tavo veido spinduliai.*

B. Brazdžionis

Gegužės 1 d. po Šv. Antano bažnyčioje, Cicero vykusią šv. Mišių, kurias atnašavo kun. Gediminas Keršys, nemažas bendruomenės narių būrys rinkosi į kavinę. Čia tvyrojo šventiška nuotaika, visi stalai buvo papuošti pavasario gėlėmis. Nenuostabu – ruošiamės minėti Motinos dieną.

Vargonininkė Vilma Meilutytė šiai šventei paruošė programą. Tema – motinos pasiaukojimas savo vaikams, savo šeimai ir pasauliui. Programos staigmena – vargonininkės dukrelės Karilės pasirodymas. Ji gražiai deklamavo eilėraštuką „Mamytei“ (Anzelmas Matutis). Po to Karilė kartu su mama atliko dvi daineles – „Labas rytas“ ir „Tau, mamyte“. Klausytojai negailėjo plojimų mažajai atlikėjai. Dar du eilėraščius – „Motinai“ (Bernardas Brazdžionis) ir „Apie motiną“ (autorius nežinomas) – perskaitė Virginija Žukauskienė ir Irena

Messinger. Po programos kavinės vedėja Audronė Bernatavičienė įteikė rožes visoms motinoms ir močiutėms.

Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės pirmininkė Birutė Zalatorienė padėkojo Vilmai Meilutytei, jos dukrai Karilei, bažnyčios chorui bei visiems šios šventės dalyviams.

Milda Šatienė
LB Cicero apylinkės
valdybos narė

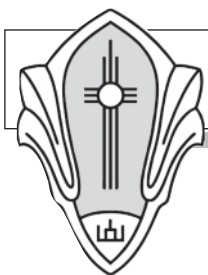
**MUTUAL
FEDERAL BANK**

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Redaktorė Vida Kuprytė El. paštas: draugasateitis@gmail.com

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

New Yorko ateitininkai džiaugiasi įžodininkais

MILDA PALUBINSKAITE

Sekmadienį, balandžio 24 d., New Yorko ateitininkai surengė Šeimos šventę. Tėvas Astijus Kungys, OFM, talentingas oratorius, šv. Mišias aukojo kartu su ilgamečiu ateitininku kun. Vytautu Volertu. Kun. Astijus pamoksle pabrėžė ateitininkų vaidmenį Lietuvoje 1910–1944 m. ir dabar kovoje už tikėjimą tautos kultūroje, politikoje ir moksle. Skatino klausančiuosius tęsti tą darbą drauge.

Įžodį davė jaunutė Olivia Žukauskaitė ir moksleivis Jonas Lukoševičius, sendraugiai Monika ir Salvijus Kungiai, Jūratė Kėvalaitė-Žukauskienė ir Monika Vygantaitė-Sabalienė.

Po „Credo“ Mišios tęsėsi. Padėkojome vyresniojo amžiaus ateitininkams, kurie taip ilgai ir pavyzdinai gyvena savo idealais. Pasibaigus Mišioms choras ir tikintieji drąsiai užgiedojo Ateitininkų himną ir išėjo į salę pasidžiaugti vienas kitu ir svečių iš Bostono bei Philadelphijos draugija.

Salėje kun. Astijaus dar išprašėme pakalbėti, atsidėkodami jam gausiais plovimais. Klausėmės iš Bostono atvažiavusio Šiaurės Amerikos ateitininkų išdininko Eligijaus Sužiedelio, kuris perkaitė sveikinimus iš ŠAAT pirmininko ir Ateitininkų sendraugių CV pirmininkės. Po vaišių ir kalbų velnio tuzinas (!) plaukiojo NY upe, grožėdamasis Manhattano vaizdais, giedria diena ir pakilia nuotaika.

New Yorko ateitininkai įžodininkai ir Šeimos šventės svečiai.

Susipažinkime su New Yorko naujaisiais sendraugiais

Sendraugių įžodininkai – pasiruošę ir prityrę. Monika ir Salvijus Kungiai (taip, Salvijus yra brolio Astijaus jaunesnysis brolis!) yra tikintys ir atsidadę tarnystei artimui. Monika Paulavičiūtė-Kungienė daug prisideda prie lituanistinio švietimo New Yorke. Mokytoja Maironio lituanistinėje mokykloje, taip pat padeda mokytis šokti NY vaikų šokių grupę, kuri pasirodys Šokių šventėje Baltimorėje. Aktyviai prisideda prie kitų lietuviškų organizacijų veiklos. Kaip Lietuvių katalikų religinės šalpos reikalų vedėjas Salvijus Kungys padeda lietuviškoms katalikiškoms organizacijoms gauti paramos religinei, ugdymo ir karitatyvinei veiklai. Jie augina tris žavias dukras.

Jūratės Kėvalaitės-Žukauskienės gilus tikėjimas ją veda atsiduoti šeimai ir visuomenei. Ji dėsto ir vietinėje, ir lituanistinėje mokykloje, globoja jaunučių kuopą, tarnauja LKRŠ taryboje. Ji talentingai vysto ir palaiko ryšius su kitais ateitininkais veikėjais Šiaurės Amerikoje, ir taip sieja NY veiklą su kitomis vietovėmis. Kartu su vyru Mindaugu augina dvi dukras.

Monika Vygantaitė-Sabalienė meiliai tarnauja

Dievui ir artimui. Apsigynusi socialinės darbuotojos magistro laipsnį 15 metų dirbo su ligoniais ir neįgaliaisiais Čikagoje. „Social Security Administration“ padeda žmonėms pasirūpinti gyvenimo sąlygomis. Kartu su vyru Pauliumi daug metų rūpestingai organizuoja Rytų pakraščio ateitininkų poilsio savaitę Kennebunkporte Maine. Tęsia šeimos tradiciją, organizuodama Šiaurės Amerikos moksleivių ateitininkų žiemos kursus, tarnauja LKRŠ Taryboje.

Dar buvo ir penktas pasiruošęs įžodininkas – Rany Chacar, savo gilų tikėjimą išreiškiantis būdamas teisingas darbdavys, kurį gerbia jo darbininkai. Jis išsiskiria tuo, kad samdo daug moterų. Jo sugėbėjimas rodo tai, kad suaugęs kartu su trimis sūnumis ir dukra, kuriuos augina su šio straipsnio autore, pramoko lietuvių kalbos, skatina meilę mokslui ir profesijai. Yra atsidavęs šeimai. Jis negalėjo dalyvauti šventėje, nes išskubėjo slaugyti sergančios mamos. Sugrįžęs duos įžodį.

Visi penki seniai palaiko jaunučių ir moksleivių veiklą ir rodo daug iniciatyvos sendraugių veikloje.

NY ateitininkai dėkingi kun. Astijui Kungui, kun. Volertui ir Apreiškimo parapijai už smagią šventę.

Iki pasimatymo 2017 metais!

Ateitininkai susirūpino archyvais Nieko neišmeskite – tai gali būti istorinis turtas!

Būna, kad ateitininkai, pavasarį pagauti noro tvarkytis, savo spintose, garažuose ar rūsiuose užtinka ateitininkiškos veiklos vaisių – išsaugotų protokolų, leidinių, nuotraukų, net kuopų vėliavų, moksleivių kepuraičių ir pan. Dažnai „geresnioji pusė“ spaudžia atsikratyti to, kas ilgus metus tik dulkes renka. Būna ir taip, kad vaikai ar anūkai, skubėdami sutvarkyti savo tėvų ar senelių palikimą, nesupranta savo pirmtakų išsaugotų popierių, leidinių ar nuotraukų istorinės vertės, ir noromis nenoromis išmeta.

Gal ne kiekvienas popieriukas vertas išsaugojimo ir katalogavimo, bet nėra abejonės, kad daug vertingos archyvinės medžiagos būna neįvertinta, išmesta ir istorijai prarasta.

Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba susitarė su dviem lietuvių išeivijos archyvais, Lituanistikos tyrimo ir studijų centru (LTSC) Čikagoje ir Amerikos lietuvių kultūros archyvu (ALKA) Putname, Connecticuto valstijoje, kurie sutiko priimti jiems siunčiamą ateitininkų archyvinę medžiagą. Į šiuos archyvus galima siųsti: dokumentus, leidinius, programas, nuotraukas (būtų puiku, jeigu pažymėtumėte, kas nuotraukoje), garso įrašus, filmus. Medžiaga bus kataloguojama ir aprašoma. Jei kyla klausimas, ar verta siųsti, susisiekite su ŠAAT pirmininku Tomu Girniumi el. paštu: tomasgirnius@gmail.com ir bus galima pasitarti.

Į LTSC siųsti šiuo adresu:

Kristinai Lapienytei
Lituanistikos tyrimo ir studijų centras
5620 S. Claremont Ave.
Chicago, IL 60636
tel. 312-316-4935
el. paštas: lapienyt@hotmail.com

Į ALKA siųsti adresu:

Mirgai Girniuvienai
Amerikos lietuvių kultūros archyvas
37 Mary Crest Drive
Putnam, CT 06260
tel. 978-692-4625
el. paštas: mgirnius@hotmail.com

Čikagos ateitininkų Šeimos šventė ir gegužinė – birž. 5 d.

Kviečiame tęsti ilgametę Čikagos ateitininkų tradiciją. Visi kartu dalyvausime Čikagos ateitininkų Šeimos šventėje Pasaulio lietuvių centre ir Ateitininkų namų gegužinėje, sekmadienį, birželio 5 d.

9 val. r. – Šv. Mišios Pal. J. Matulaičio misijoje
14911 127th St, Lemont, IL
10:30 val. r. – Iškilmingas posėdis Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje
12:00 val. – Gegužinė Ateitininkų namų sodelyje
1380 Castlewood Dr. Lemont, IL
(Jeigu lis, gegužinė vyks viduje).

Vartotų daiktų išpardavimas Ateitininkų namų garaže

Kviečiame prisidėti prie ruošiamo išpardavimo Ateitininkų namų garaže, Lemonte. Išpardavimas vyks birželio 16–18 ir 23–25 d. nuo 8 val. r. iki 2 val. p. p. Kviečiame ne tik atvažiuoti apsipirkti, bet ir paaukoti daiktus gerame stovyje, kuriuos galėsime parduoti. Savo daiktus galite palikti prie Ateitininkų namų garažo su užrašu „garažiniam išpardavimui“ arba dėl jų atvežimo susitarti su Raminta Marchertiene tel. 630-243-9488. Pelnas skiriamas Ateitininkų namų išlaikymui.

Ateitininkų namų adresas: 1380 Castle wood Drive.

Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje (LŠSI)

VARDAN TOS LIETUVOS

Žygis Partizanų dienai paminėti

Prieš žygį

Rengėjų nuotraukos

IRENA ŠALAVIEJIENĖ

Gegužės 22 d., nuostabų, saulėtą sekmadienį, šauliai ir jų bičiuliai rinkosi Sag Valley Forest Preserve, Palos Park, „Forty Acres Woods” aikštelėje. Šį sekmadienį paskyrėme žygiui Partizanų dienai paminėti.

Aikštelė prisipildė žygeivių, kurie buvo pasi-puošę šauliška apranga. Žodį tarė jūrų šaulių kuopos „Baltija” vadas Rimantas Šalaviejus. Jis padėkojo su-sirinkusiems, priminė, kad per visą partizanavimo lai-kotarpį Lietuvoje žuvo 20 101 partizanas, kad šis žygis ir yra skirtas jų atminimui. Supažindino su trasa.

Bendra nuotrauka, ir visi, optimistiškai nusi-teikę, pajudėjome. Vieni, energijos pilni, dar nepa-varge, spartino žingsnį, kiti judėjo ramiai besišne-kučiuodami. Saulutė kaitino, bet medžių šešėliai gel-bėjo mus nuo jos karštų spindulių. Pasitaikė ir kliūčių... bene didžiausia – 125 laipteliai, kuriuos tu-rėjome įveikti. Niekas neišsigando ir negrižo trumpesniu keliu. Taip įveikėme nemažą atstumą.

Aikštelėje laukė paruošti stalai. Tuoj pat pakvipo kareiviška košė. Vaisinomės perlinių, žirnių ir gri-kių košėmis. Po žygio ji visiems pasirodė labai ska-ni. Užkandėlės, vaisiai, daržovės... ir svarbiausia – gera nuotaika... Dar kartelį bendra nuotrauka, sim-

125 laipteliai įveikti

boliniai medaliai... ir pažadai skirstantis, kad kitais metais vėl pasimatysime žygyje...

Jūrų šaulių kuopos „Baltija” nariai dėkoja vi-siems žygio dalyviams ir tikisi, kad ši tradicija kar-tosis kiekvienais metais, gegužės mėn. trečiąjį sek-madienį. Svarbiausia – teigiamos emocijos, šiltas tar-pusavio bendravimas, nuoširdus žvilgsnis, draugiš-kas apsikabinimas.

Žygiui įpusėjus

Žygiui prasidėjus

Jūrų šaulių kuopos „Baltija” metinis ataskaitinis susirinkimas

Gegužės trečiąjį sekmadienį yra švenčiama Partizanų diena. Taigi gegužės 15 d., šv. Mišių metu Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, mes atidavėme pagarbą ir pasimeldėme už tuos, kurie paguldė galvas už mūsų laisvę.

Lietuvos Šaulių sąjungos išeivijoje (LŠSI) vadas Julius Rūtenis Butkus sulaukė gražaus jubiliejaus. Ta proga sveikinimo žodį tarė LŠSI CV sekretorė Roma Bikulčienė. Jubiliatui užrišta juosta ir įteiktos gėlės. Susirinkę šau-liai ir visi parapijiečiai Julių Rūtenį Butkų pagerbė plojimais stovėdami.

Po šv. Mišių jūrų šaulių kuopos „Baltija” nariai išskubėjo į ataskaitinį metinį kuopos susirinkimą. Dėkojame kunigui Jauniui Kelpšui už suteiktą ga-limybę pasinaudoti patalpomis. Susi-

rinkime dalyvavo ir svečiai: LŠSI vadas Julius Rūtenis Butkus, LŠSI CV sekre-torė Roma Bikulčienė, Gen. Teodoro Daukanto jūrų šaulių kuopos narė Re-gina Kava, kunigas Jaunius Kelpšas. Su-sirinkimą pradėjo kuopos vadas Ri-mantas Šalaviejus. Įnešus kuopos vė-liavą kapelionas kun. Gediminas Keršys tarė žodį ir sukalbėjo malda. Vytautas Vaišys išrinktas pirmininkauti. Jis su-pažindino su dienotvarke. Visiems pri-tarus pakvietė kuopos vadą Rimantą Ša-laviejų perskaityti pranešimą. Kuopos išdininkė Angelė Laipšienė supažin-dino su kuopos finansine padėtimi. Apie numatomus renginius kalbėjo kuopos vado sekretorė Irena Šalavie-jienė. Pasiūlymų pateikė kapelionas kun. Gediminas Keršys ir kuopos narys Ernestas Lukoševičius.

Sėdi (iš k.): Albina Stanulis, Irena Šalaviejienė, Julius Rūtenis Butkus, Regina Butkus, Ina Čygaitė Nicewander; stovi: kuopos kapelionas kunigas Gediminas Keršys, Ernestas Lukoševičius, Algirdas Petravičius, Tadas Laipšys, Rita Larkin, Angelė Laipšienė, Regina Kava, Rimantas Šalaviejus ir Vytautas Vaišys.

Susirinkimą baigėme Tautine gies-me ir vėliavos išnešimu.

Širdžiai miela, kad mūsų kuopos nariai labai draugiški ir geranoriški. Nuoširdžiai pabendravę išsiskirstėme

iki kito savaitgalio – žygio Partizanų dienai paminėti.

Irena Šalaviejienė – Jūrų šaulių kuo-pos „Baltija” narė.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Vyriausybė svarstys dvigubą pilietybę

Vilnius (Mano vyriausybė) – Vyriausybė pasitarime svarstys, kas igytų teisę į dvigubą pilietybę, jei jai būtų pritarta referendumu.

Šitame projekte numatyta, kad dvigubą pilietybę galėtų turėti tie Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie gimimu įgijo pilietybę, kurie gimimu įgijo ir kitos valstybės pilietybę, kurie įgijo kitos Europos Sąjungos, Europos laisvosios prekybos asociacijos arba NATO narės pilietybę, kurie buvo įvaikinti kitų valstybių piliečių ir todėl įgijo kitos vals-

tybės pilietybę, taip pat kurie automatiškai įgijo kitos valstybės pilietybę dėl santuokos su kitos valstybės piliečiu.

Tokių Konstitucinio įstatymo projektą parengti Vyriausybę įpareigojo Seimo Konstitucijos komisija, kuri siūlo referendumu keisti Konstitucijos 12 straipsnį į tokį, kuris leistų gimimu įgijusiems Lietuvos pilietybę ją išsaugoti Konstitucinio įstatymo numatytais atvejais.

Dėl referendumo datos spręs Seimas.

„Lietuvos geležinkeliai“ – valstybė valstybėje

Vilnius („Draugo“ info) – Valstybės valdoma bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“ bus pertvarkyta pagal Europos Sąjungos reikalavimus – tokiu atveju įmonei nereikės mokėti jai gresiančios kelių dešimčių milijonų eurų baudos už išardytą ruožą į Latviją.

Susisiekimo ministras Rimantas Sinkevičius po susitikimo su šalies Prezidente teigė, kad EK bus pateiktas siūlymas pertvarkyti „Lietuvos geležinkelius“. Prezidentė Dalia Grybauskaitė ragina Vyriausybę kuo greičiau apsispręsti dėl „Lietuvos geležinkelių“ pertvarkos ir tikisi, kad tai bus padaryta iki birželio 3 d.

Europos Komisija (EK) pasiūlė tris alternatyvas: atstatyti išardytą ruožą, išskaidyti „Lietuvos geležinkelius“ arba pagerinti susisiekimą su Latvija. Tačiau geležinkeliečiai šiuos EK pasiūlymus buvo atmetę.

2013-ųjų kovą tyrimą dėl „Lietuvos geležinkelių“ veiklos pradėjusi EK mano, jog Lietuvos įmonė galbūt riboja konkurenciją geležinkelių rinkoje Lietuvoje ir Latvijoje, kai 2008 metais išmontavo ruožo Bugeniai-Rengė bėgius.

„Lietuvos geležinkeliams“ gresia iki 10 proc. bendrovės metinės apyvartos bauda – maždaug 43 mln. eurų.

Įspėja dėl griežtų žemės pirkimo sąlygų

Vilnius/Briuselis („Mano ūkis“) – Europos Komisija (EK) paragino ke turias ES šalis, tarp jų ir Lietuvą, laikyti žemės ūkio paskirties žemės išigijimo taisyklių, kurios numatytos ES sutartyse.

EK didžiausią susirūpinimą Lietuvoje kelia reikalavimas, kad žemės ūkio paskirties žemę gali pirkti tik ūkininkas. Pasak EK, toks reguliavimas yra per griežtas ir diskriminacinis, juo galimai pažeidžiamas laisvas kapitalo judėjimas ir įsisteigimo laisvė.

„Tai gali atgrasyti tarpvalstybines investicijas. Kai kuriais apribojimais gali būti siekiama pagrįstų tikslų, nes jais kovojama su pirkimu spekuliacijos tikslais arba atsižvelgiama į planavimo ir kaimo politikos tikslus, bet tam, kad tie apribojimai būtų teisėti, jie privalo būti proporcingi ir jais negali būti diskriminuojami kiti ES piliečiai“, – rašoma EK spaudos tarnybos išplatintame pranešime.

Be Lietuvos išpėjimus taip pat gavo Bulgarija, Latvija, Vengrija ir Slovakija.

Anykščiuose kils medinė Vorutos pilis

Anykščiai („Lietuvos rytas“) – Anykščių miesto valdžia pasirašė sutartį dėl medinės Vorutos pilies atstatymo darbų.

Tikimasi, kad iki kitų metų bus baigtas pirmasis Vorutos pilies ant Šeimyniškėlių piliakalnio statybų etapas. Šiam etapui iš 2016 m. Anykščių rajono savivaldybės biudžeto skirta 160 tūkst. eurų suma.

Rengiant pilies statybų planus buvo atsižvelgta ir į galimybę pasinaudoti Europos Sąjungos fondais.

Pasak istorinių šaltinių, šioje piliavietėje stovėjusioje pilyje augo būsimoji karalienė Morta ir, anot istorinių legendų, buvo nužudytas karalius Mindaugas su sūnumis.

Bendradarbiauti ieškant finansavimo tikimasi ir su Smurgainių (Baltarusija) miestu, įsikūrusiu šalia Krėvos piliavietės. Paramos tikimasi sulaukti ir iš kitų finansavimo šaltinių, įveiklinant pirmuoju etapu pastatytos pilies dalį. Vykdamas pirmojo etapo sta-

Bus atstatoma Vorutos pilis.

Alkas.lt nuotr.

tybas planuojama ruošti dokumentus antrojo etapo įgyvendinimui.

Medinės pilies statybų projektas – jau daugiau nei dešimtmetį anykštėnų puoselėta idėja. Dar 2004 m. liepos 23 d. Anykščių rajono savivaldybės taryba ir Pasaulio anykštėnų bendrijos taryba, dalyvaujant Prezidentui Valdui Adamkui, atsižvelgiant į istorinius šaltinius apie XIII – XIV a. Lietuvoje stovėjusias medines pilis, Šeimyniškėlių piliakalnio archeologinius tyrinėjimus rezultatus bei Anykščių rajono strateginiame plėtros plane numatytą tikslą pastatyti medinę pilį, pasirašė deklaraciją.

Ukraina džiaugiasi – N. Savčenko tėvynėje!

Ukraina pasitiko Rusijoje kalintą N. Savčenko. Nadija su Prezidentu P. Porošenko, savo motina ir seserimi.

EPA-ELTA nuotr.

Kijavas („Draugo“ info) – Ukrainos prezidentas Petro Porošenko pasveikino sugrįžusią į tėvynę liaudies deputatę Nadiją Savčenko ir pažadėjo toliau kovoti už visus į nelaisvę patekusius ukrainiečius.

„Mūsų Nadija jau Ukrainos žemėje. Džiaugiuosi sveikindamas ją sugrįžusia! Sveikinu ukrainiečius ir visą pasaulį su mūsų Pergale! Ačiū Dievui – šį kartą viskas pavyko. Tęsiame kovą už visų ukrainiečių įkaitų išlaisvinimą“, – pareiškė Prezidentas.

„Aš sieksiu, kad, visų pirma, kiekvienas dar gyvas belaisvis sugrįžtų gyvas, kad kuo mažiau žūtų (žmonių), ir mes dirbsime, kad Ukraina būtų stipri“, – sakė N. Savčenko Kijeve. O Prezidentas pažadėjo Ukrainai sugrąžinti Krymą ir Donbasą.

P. Porošenko padėkojo Vakarams už paramą vaduojant N. Savčenko.

„Norėčiau padėkoti už aktyvų dalyvavimą ir palaikymą visai proukrainietiskai koalicijai pasaulyje, valstybių vadovams: Vokietijos kanclerei Angelai Merkel, Prancūzijos prezidentui Francois Hollande, JAV prezidentui Barack Obama, Europos Sąjungos (ES) valstybių vadovams, kurie bendru sprendimu užėmė poziciją

skelbti sankcijas Rusijai: Lietuvos, Lenkijos, Britanijos, Ispanijos, Italijos – visų be išimties. Tolimosios Australijos, Japonijos vadovams, kurie aiškiai reiškė ir griežtai reikalavo, kad Savčenko turi grįžti namo“, – kalbėjo P. Porošenko.

Prezidentas liaudies deputatei, Ukrainos didvyrei Nadijai Savčenko įteikė ordiną „Auksinė Ukrainos didvyrio žvaigždė“. „Ilgos 709 dienos nelaisvėje pagaliau baigėsi“, – pažymėjo jis.

Žinia karštai buvo sutikta ir Briuselyje. ES užsienio politikos vadovė Federica Mogherini pasveikino karo laikūnę Nadiją Savčenko su laisve ir pareiškė, kad ji švenčia šį įvykį su visa Ukraina.

Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas pranešė, esą suteikti malonę ukrainiečių pilotui jo prašė dviejų rytinėje Ukrainoje žuvusių rusų žurnalistų našlės, už kurių artimųjų žūtį ji buvo nuteista.

Tą pačią gegužės 25 dieną lėktuvus su Ukrainoje nuteistais Rusijos kariškiais Aleksandru Aleksandrovu ir Jevgenijumi Jerofejevu, į kuriuos buvo iškeista N. Savčenko, nusileido Vnuovo oro uoste Maskvoje.

ES šalys slapta svarstė „Brexit“

Briuselis (ELTA) – Europos Sąjungos (ES) ir jos narių atstovai surengė slaptą susitikimą dėl vieningos reakcijos į galimą Didžiosios Britanijos pasitraukimą iš Bendrijos.

Posėdyje buvo kalbama apie tai, kaip elgtis pirmosiomis valandomis po to, jei birželį vyksiančiame referendume britai pritaris išstojimui iš ES. „Reikia būti šiek tiek pasiruošusiems, o ne laukti, kas bus po birželio 23-iosios“, – teigė dalyviai. Slaptam susiti-

kimui vadovavo Europos Komisijos pirmininko Jean-Claude Juncker štabo vadovas Martin Selmayr. Jame, be kitų, dalyvavo aukšti diplomatai iš Vokietijos ir Prancūzijos.

Komisijos atstovas bei Vokietijos ir Prancūzijos pareigūnai atsisakė komentuoti šią informaciją. Komisijos atstovas pabrėžė, jog ruošiamasi, kad Didžioji Britanija liks ES. „Mes neturime plano B“, – teigė jis.

Suskaičiavo Rusijos nuostolius dėl sankcijų

Maskva (BNS) – Vokietijos ekonomikos tyrimų institutams atstovaujantys Rusijos mokslininkai suskaičiavo apytikrius Rusijos nuostolius dėl Vakarų sankcijų, kurios buvo įvestos dėl Rusijos karinės agresijos prieš Ukrainą. Šie nuostoliai įvertinti apytikriai 9 trln. rublių, arba 120 mlrd. eurų.

„Sankcijų žala per visą jų galiojimo laikotarpį labai didelė“, – teigiama jų ataskaitoje.

Pažymima, jog Rusijos bendrasis vidaus produktas (BVP) per metus nuo sankcijų įvedimo 2014 metų antrąjį ketvirtį iki 2015-ųjų trečiojo ketvir-

čio imtinai sunyko 4,1 procento. Priešingu atveju Rusijos ūkis veikiausiai būtų augęs 6,9 procento.

„Šiuos 11 proc. galima vertinti kaip didžiausią galimą Rusijos ekonomikos dėl Vakarų sankcijų patirtą žalą“, – pabrėžė ekspertas.

Rusijos statistikos tarnyba „Rosstat“ 2015 metų BVP įvertino 80,413 trln. rublių. Tai reiškia, kad ši žala siekė 8,845 trln. rublių.

Europos Sąjungos šalių dėl sankcijų Rusijai ir jos atsakomųjų priemonių patirta žala yra nepalyginamai mažesnė.

Išvyka į sostinę buvo smagi ir turininga.

Raselės iš Rumbonių ir Užpalių vadovių nuotraukos

„Lietuva – mūsų namai”

Trijų organizacijų „Vaiko vartai į mokslą” remiamų centrų auklėtinių pažintinė kelionė į Vilnių

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

Organizacija „Vaiko vartai į mokslą” visiems rėmėjams – asmenims ir organizacijoms – yra dėkinga už dosnumą. Jų aukų bei paramos dėka organizacija kasmet gali remti vienuolika pomokyklinių dienos centrų Lietuvoje, kuriuos lanko rizikos grupės šeimų vaikai ir paaugliai. Parama – tai mokslo, buitinės, sporto ir užimtumo priemonės. Florida Lithuanian Open Golf Tournament, FLO-XVI, kuris vyko kovo mėn. 13–14 d., rengėjai ir dalyviai vėl dosniai parėmė organizaciją iš turnyro pelno. Didelis jiems ačiū!

O šiems mokslo metams einant į pabaigą, gegužės 14 d., į Vilnių suvažiuavo trijų organizacijos remiamų centrų lankytojai dėka projekto, pavadinto „Lietuva – mūsų namai”, kurį parėmė Lietuvių Fondas. (Numatoma, kad birželio 1 d. į Vilnių atkeliaus ketvirta, mažesnė grupė iš organizacijos remiamo centro Rukloje, veikiančio netoli Jonavos.)

Šio projekto sumanytoja ir vykdytoja buvo organizacijos koordinatore Lietuvoje Žydrūnė Liobikaitė, kuri kartu su organizacijos valdyba Čikagoje paruošė paraišką. Lietuvių Fondo paremto projekto „Lietuva – mūsų namai” tikslas – sudaryti toliau nuo Vilniaus veikiantiems centrams sąlygas jaunuos centrų lankytojus atvežti į Lietuvos sostinę prasmingai vienos dienos viešnagai. Tai ekskursija, kuri gražiai derinasi su mokslo metais centruose įgyvendinamomis charakterio ugdymo programomis. Bendras projekto tikslas – pasėti sėklas – patriotizmo jausmus, pasididžiavimą Lietuvos istorija ir sudaryti progą įvairių vietovių jaunimui pabendrauti. Kai kuriems tai buvo pirmas apsilankymas Lietuvos sostinėje. Koordinatorė Žydrūnė iš anksto

Iš Valdovų rūmų vaikai išėjo besidžiaugdami dovanomis.

nuosekliai su centrų vadovėmis derino ekskursijos detales – dėl autobusų kelionių iš Kazlų Rūdos, Rumbonių kaimo (prie Alytaus) ir Užpalių ir dėl prasmingos veiklos viešnagės Vilniuje metu. Valdovų rūmuose kiekviena grupė turėjo po gidą, kuris vedžiojo po rūmus, bei dalyvavo edukacinėje programoje, kurios metu pasigaminant darbelį vaikai galėjo parsivežti namo (pvz., valdovų ženklus, ant stiklo pieštus heraldikos simbolius, papuošalus, gamintus naudojant senovines technikas). Ekskursantai užkopė į Gedimino pilį, apsilankė ir žaidė Bernardinų sode, Pilies gatvėje skaniai pavalgė vaikams patikusio maisto (ir ledų).

Kokie centrų lankytojų ir vadovių pirmieji ekskursijos išpūdžiai?

Valdybą jau pasiekė kai kurie pasakymai.

Užpalių vaikų dienos centro „Saulutė” socialinė pedagogė Dalia Kavoliūnienė ir specialioji pedagogė Saida Leleivienė rašė: *Ačiū už puikią ekskursiją! Vaikučiams begalė išpūdžių, emocijų ir geriausia nuotaika! ...Gegužės 14 d. mūsų gimnazijos mokiniams, lankan-*

tiems vaikų dienos centrą „Saulutė”, buvo pasiūlyta nemokama pažintinė-educacinė kelionė į Vilnių. Jos metu vaikams suteikta galimybė aplankyti Valdovų rūmus, Gedimino pilį, pasivašinti pietumis, smagiai leisti laiką Bernardinų sode. Ekskursija po Vilnių prasidėjo Katedros aikštėje, kai susitiko trys vaikų dienos centrai iš skirtingų Lietuvos kraštų: Utenos r., Užpalių, Kazlų Rūdos, Rumboniškių. Mus pasitiko Žydrūnė Liobikaitė, kuri rūpinosi šia ekskursija. Kiekvienas dienos centrą lankantis vaikas gavo dovanų po skirtingos spalvos kepuraitę – geltoną, žalią ar raudoną. Ekskursijos pabaigoje Žydrūnė Liobikaitė visus vaišino ledais. Mokiniai labai patiko ši kelionė. Visą laiką lydėjo saulė ir gera nuotaika. Grįžo visi laimingi ir patenkinti. Dėkojame Žydrūnei Liobikaitei už puikiai suorganizuotą ekskursiją.

Vaikų mintys iš kelionės

Rūtėlė: *Man labiausiai patiko daryti apyrankeles, dar patiko Bernardinų sodas. Labiausiai įstrigo Gedimino istorija ir Valdovų rūmai.*

Urtė: *Man patiko Gedimino pilis,*

muziejus, atrakcionai ir pats Vilnius.

Svajūnas: *Man labai patiko kelionė į Vilnių, vairavo geras vairuotojas. Mačiau skraidančius naikintuvus ir sraigtasparnius. Ačiū už kelionę.*

Gintarė: *Man labiausiai patiko vaikščioti ir lipti į pilį, sužinojau tikrai nemažai.*

Laurynas: *Buvo linksma kelionė, norėčiau tokių dar.*

Viktorija: *Viskas buvo gerai, buvo labai linksma, smagu. Norėčiau dar į tokias ekskursijas.*

Emilis: *Man ekskursija labai patiko ir aš norėčiau dar tokių ekskursijų.*

Rimgailė: *Ekskursija buvo labai šauni, pasisėmiau naujų žinių. Man patiko viskas – nuo Valdovų rūmų iki Akropolio. Oras buvo geras. Norėčiau daugiau tokių išvykų, man patiko.*

Samanta: *Visur buvo labai įdomu ir linksma, tačiau labiausiai patiko Bernardinų sode. Norėčiau daugiau tokių išvykų. Ačiū jums.*

Sauliukas: *Man patiko kelionė į Vilnių, bėgantis fontanas, Valdovų rūmai, Gedimino pilis ir žaidimų aikštelė.*

Ses. Danutė ir ses. Sonata, lydėjusios rumboniškius, buvo už viską dėkingos. Jos koordinatorei Žydrūnei rašė padėką už nuoširdumą ir visus jos rūpestėlius: *Gera ir malonu buvo su Jumis bendrauti. Vaikai buvo visi patenkinti. Grįžtant namo kai kurie autobuse miegojo. Grįžę visi dalinosi išpūdžiais. Džiaugėsi, kad galėjo daug pamatyti, sužinoti. Gyrėsi, kad visi sotūs, skaniai pavalgė. Visi esame labai dėkingi gerb. Venclovienei (šio projekto ryšininkė, valdybos narė Čikagoje) ir kitiems aukotojams už tokią didelę dovaną. Visi prašė padėkoti. Visų vardu nuoširdus ačiū. Kurie buvo likę namuose, truputį pavydėjo.*

Org. „Vaiko vartai į mokslą” tinklalapis:
www.childgate.org;
<http://tinyurl.com/ocje5ek>

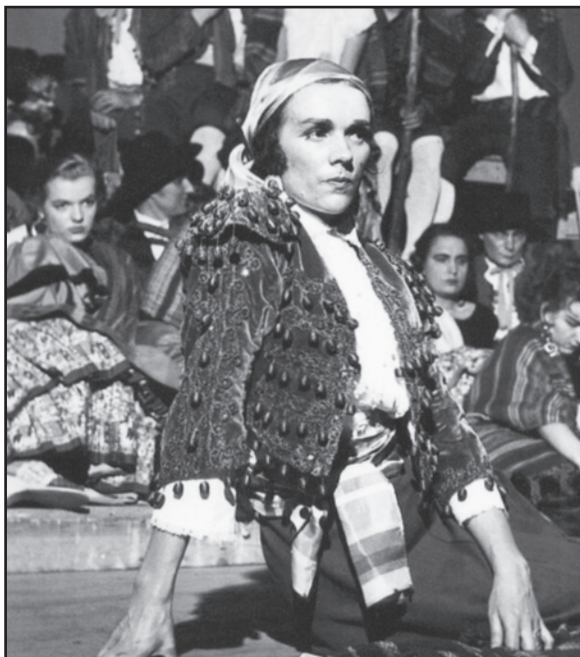
Ekskursijoje po Valdovų rūmus vaikams teko išgirsti ne tik daug įdomių istorinių faktų, bet ir patiems padirbėti.

Gimtadienio torto belaukiant

Pokalbis su primadona **Aldona Stempužiene** jos 90-mečio išvakarėse

Cleveland Music and Dance Festival rengėjai pripažino Aldoną Stempužienę „Best Woman Singer in Ohio 1955“.

Aldona Stempužienė operoje „Carmen“ (kortų scena). 1959 m. balandžio 11 d. Marijos mergaičių gimnazijos salėje Čikagoje.

Pasiruošimas paskutinei „Tėvynės garsų“ radijo laidai WJCU stotyje 2010 m. gegužės 9 d.

Živilės Vaitkienės nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Kalbamės su pastarąja žvaigžde, beveik 30 kartų suspindėjusia Čikagos lietuvių operos scenoje ir gegužės 27 d. pasitikusia savo 90-ąjį gimtadienį.

– Miela Aldona, kalbamės Jūsų gimtadienio išvakarėse. Šampano taurės dar nepakeltos. Žvakutės ant torto dar neužpūstos. Viename gimtadienio pobūvyje negalėsite dalyvauti, nes žmogus tiesiog fiziškai negali būti dviejose vietose tuo pačiu metu. Kalbu apie gimtadienio šventę Skirsnemunėje, Jūsų gimtinėje. Kitoje puotoje – Clevelande – žinoma, dalyvausite...

– Žinia apie minėjimą Skirsnemunėje mane labai sujaudino. Tai mažas miestelis prie gražiausio Lietuvos kelio, kuris vingiuoja kartu su Nemunu. Skirsnemunė neseniai šventė 700 metų sukaktį. Ten žengti pirmieji žingsniai ir išdainuotos pirmosios dainos. Fiziškai gimtadienį švėsiu Clevelande, tačiau tądien mano širdis bus ir Skirsnemunėje. Puikiai atsimenu, jog Skirsnemunėje visi gražiai dainavo ir giedojo. Vienu metu bažnyčios choro vadovas buvo kompozitorius Stasys Šimkus. Iš pasakojimų girdėdavau, kad jis kaimo vyrus mušdavo, jeigu jie „išvažiuodavo iš tono“. Tie žmonės, kurie neturėjo klausos, manė, kad su jais kažkas negerai...

– Spėju, kad jau nuo vaikystės pamilote dainą. Ar tai tėvų nuopelnas? Esu girdėjęs, kad Jūsų mama dainuodavo net su Antanu Šabaniausku?

– Mano mama Pranciška mokėsi Jurbarko gimnazijoje. Ją lankė ir Antanas Šabaniauskas. Juodu dainuodavo duetas. Šabaniauskas buvo labai išimylėjęs mano mamą. Atsimenu, ji vis tvirtindavo, jog negali į jį žiūrėti, koks jis negražus... ryžas, mažo ūgio ir t.t. Dainuodama su Antanu ji užsimerkdavo, kad nereikėtų jo matyti. Vėliau Šabaniauskas dažnai lankydavosi pas mus Skirsnemunėje, o taip pat rašydavo mums laiškus iš Italijos. Užsukęs į mūsų pastogę Antanas visuomet padainuodavo.

– O štai Antrojo pasaulinio karo sukuryje 20-metė Aldona Butkutė atsidūrė bene pačiame pajėgiausiame lietuviškame ansamblyje išeivijoje?

– Pasibaigus karui buvo toks laikotarpis, kai reikėjo apsispręsti – ar rimtai ruoštis praktiškai profesijai, ar vargingose sąlygose gyventi stovyklose? Ar keliauti su lietuvių tautinio meno ansambliu „Čiurlionis“, kurį globojo prancūzų kariuomenė, gyventi viloje, kurią aptarnavo vokiečiai? Kaip profesionaliame teatre ruošti koncertams? Žinoma, pasirinkau pastarąjį variantą. Sykį „Čiurlionio“ ansamblis atvyko koncertuoti į Uchtės stovyklą. Nutariau dalyvauti talentų perklausoje. Liudas Sagys pašokdino mane ir nutarė, kad esu tinkama šokėja. Vėliau maestro Alfonsas Mikulskis pasakė, kad at rado „deimantą“.

– Ar daina dvasiškai stiprino Jus DP stovyklose Vokietijoje?

– Daina stiprino mus nežinomos ateities aki-vaizdoje. Koncertuodami savo likimo broliams pabėgėlių stovyklose, jaudindavomės iki ašarų. Tada jaučiau padėką prancūzams, kurie sudarė sąlygas lankyti stovyklas. Kai dainuodavome „Namo broliukai“, verkdamo visi – ir žiūrovai, ir mes scenoje. Alfonsas Mikulskis atliko per mažai įvertintą ir šiuo metu užmirštą darbą. Gaila, kad iki šiol nėra išleistas ansamblio kompaktinis albumas. Tačiau dar ne vėlu, juk išliko ansamblio įdainuotų ilgo grojimo plokštelių, aš savo namuose turiu kelias dėzes gerų ansamblio koncertų įrašų, iš kurių galima būtų sėkmingai įrašyti kompaktinius albumus.

– Gal tada ir nutarėte pasukti dainininkės keliu?

– Ne. Žinojau, kad šokdama „Lenciūgėlį“ ir dainuodama solo partijas ansamblyje netapsiu dainininke. Ruoštis reikia pradėti vaikystėje, mokytis skambinti pianinu. Tam neturėjau sąlygų. Pianinu skambinti mokė vienas vargonininkas, bet to buvo per mažą.

„Who is that Stempuzis?“

– Ne kartą Jūsų gabumai buvo puikiai įvertinti profesionalų – „Plain Dealer“ ir „Cleveland News“ muzikos konkurse laimėjote geriausios Ohio valstijos solistės apdovanojimą, o „Chicago Tribune“ surengtame muzikos festivalyje Jums buvo skirtas aukso medalis...

– Mano dalyvavimas įvairiuose muzikos festivaliuose prasidėjo Clevelande nuo „Plain Dealer“ bei „Cleveland News“ renginių. Čia aš laimėjau geriausios moters dainininkės Ohio valstijoje apdovanojimą. Per du mėnesius reikėjo išmokyti „O don fatale“ ariją. Daugelio itališkų žodžių nesupratau, tačiau Verdi muzika mane pakėlė į „pergalės dausas“. Tai išties buvo didelė staigmena ne tik man, bet tuo pačiu ir mano Ohio konservatorijos dėstytojams bei studentams. Po šios pergalės nutariau dalyvauti „Chicago Tribune“ festivalyje. Ir vėl netikėtumas! Bu-
vau įvertinta net aukso ir sidabro medaliais contralto ir mezzosoprano kategorijose. Amerikiečių žiniasklaidoje nuolat linksniuojamas tas pats klausimas: „Who is that Stempuzis?“

– Kokiomis aplinkybėmis

atsidūrėte „Cafarelli Opera“?

– „Cafarelli Opera“ buvo iš dalies profesionali. Pagrindinius solistus ji kviesdavosi iš New Yorko. Pati Madame Cafarelli, jos vokalo studentai atlikdavo mažas partijas ir dainuodavo chore. Cafarelli buvo ir mano vokalo mokytoja. Tiesa, pakliuvusi pas ją, savo balsą dar lavinau pas „Metropolitan Opera“ mezzosoprana Lila Robeson. Įdomu tai, jog Robeson dainuodavo kartu su legendiniu italų tenoru Enrico Caruso. Aš su „Cafarelli Opera“ dainavau „Trubadūre“ (Azucena), „Hofmano pasakose“ (Nicklausa), „Fauste“ (Siebel), „Rigoletto“ (Madalena). Iš operos nepasitraukiau. Viskas baigėsi su Madame Cafarelli mirtimi.

– O tada dūšią pardavėt lietuviams ir aktyviai įsijungėte į Čikagos lietuvių operos veiklą. Kodėl toks posūkis, žinant, kad pas saviškius gyvenimui neužsidirbsit?

– Nė iš vienos operos gyvenimui neužsidirbau. Į „Cafarelli Opera“ dainininkai verždavosi vien todėl, kad gautų partijas dėl įvaizdžio ir patyrimo. Ši operos trupė rengdavo savo pastatymus panašiu būdu, kaip mūsų Čikagos lietuvių opera. Spektakliai vykdavo kartą per metus su svečiais solistais bei studentais, kurie atlikdavo antraeilius vaidmenis ar tiesiog dainuodavo chore.

„You’re a good kid“

– Ir štai jau per antrąjį Čikagos lietuvių operos pastatymą 1958 m. dainavote Siebel „Fauste“. Kokios buvo to pastatymo peripetijos, juk Jūs gyvenote Clevelande, o opera buvo statoma Čikagoje?

– Taip. Siebel atlikau Čikagoje. O vaidmenis ruošdavau Clevelande. Repeticijoms laikas buvo ribotas. Buvo tiesiog „lots of fun“.

Dvidešimtmetė Aldona pabėgėlių šventėje „One World“ Vokietijoje. Iš k.: Vytautas Giedraitis, Aldona Butkutė, dirigentas Alfonsas Mikulskis, Ona Mikulskienė ir Juozas Stempužis.

Nuotraukos iš Aldonos Stempužienės asmeninio archyvo

– 29 sykius pasirodėte Čikagos lietuvių operos scenoje: „Faustas“, „Carmen“, „Trubadūras“, „Aida“, „Cavalleria Rusticana“, „Kaukių balius“, „Requiem“, „Don Carlos“, „Wilhelm Tell“, „Čigonų baronas“... Mano atmintyje visada liksite ta neužmirštama Carmen. Koks vaidmuo lietuviškoje scenoje Jums pačiai buvo artimiausias?

– Artimiausia opera būna ta, kurią repetuoji ir dainuoji. „Carmen“, ypač vienas spektaklis, buvo ypatingas, nepamirštas. Operos vadovybė mane apgavo, sutartą premjerą be mano žinios atidavė kitam mezzosopranui. Labai supykau ir grąšinau tuoj pat važiuoti namo. Prasidėjo prašymai, vakarienės, gelės, maldavimai. Nieko nesuprantu apie burtus, bet Vytautui Radžiui (Operos valdybos pirmininkas. R.M.L.) pasakiau: „Gera, aš atiduodu premjerą Mastienei, bet su ta jūsų premjera bus blogai...“ Ir įvyko taip, kaip išpranašavau. Tenorą areštavo policija, jis pateko į kalėjimą. Choras, solistai, orkestras laukia valandą, laukia kitą. Orkestras kainuoja, publika nervinasi... Kitas spektaklis buvo mano. Tokio jausmo nesu išgyvenusi, kai įėjau į sceną dainuoti „Habanera“. Šįsyk mano jausmai buvo skirti ne vien Don Jose, bet visam vyrų

Prieš „Pokalbį su mirusiais vaikais“ Cleveland Music School Settlement scenoje 1978 m. kovo 12 d. Iš k.: Stephen Kabat, Aldona Sempužienė ir Jonas Švedas.

buvo mano pasirinkimas. Aplinkybės taip susiklostė, kad privalėjau išmokti ir dainuoti „sunkiąją muziką“.

– Girdėjau, kad kažkada, gelbėdama padėti, dar įrašų studijoje Stuttgarte Jūs pati sutvarkėt orkestruotes.

– Orkestruoti gaidų aš neišmokau. Aš tik išsiblaškiusiam kompozitoriui padėjau jas kopijuoti.

– Dainuojate ne tik lietuvių bei anglų, bet ir kitomis kalbomis. Kuria lengviau ir kuria sudėtingiau dainuoti?

– Lengviausia – prancūzų, sudėtingiausia – anglų.

– 1989 m. pasirodėte „Sugrįžimų“ festivalyje Lietuvoje. Kaip iš laiko atstumo vertinate anuometinę muziką, sukurtą Lietuvoje?

– „Sugrįžimų“ festivalis – įdomi muzikinė šventė. Lietuvos meninės pajėgos atliko išeivijos kompozitorių kūrinius. Su dviem nuostabiais Lietuvos pianistais Ričardu Biveiniu ir Andriumi Vasiliausku atlikome Jono Švedo kūrinių „Pokalbis su mirusiais vaikais“ (žodžiai Algimanto Mackaus). Energingai repetavome. Jiedu rodė man didelį palankumą, buvo labai draugiški. Ričardas ir Andrius – puikūs pianistai. Buvau priblokšta išgirdusi, kaip nuostabiai vienas choras atliko išeivio kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko kūrinius. Tai buvo stebuklas. Tokių pajėgių chorų išeivijoje, deja, tikrai neturime... Po festivalio atlikau solinį koncertą Menininkų rūmų Baltojoje salėje (dabartinėje Prezidentūroje). Žiūrovai buvo rinktiniai. Akompanavo Ričardas Biveinis. Daugelis su savimi atsinešė Dariaus Lapinsko plokštelių (matyt, gautos iš giminių JAV), prašė kad jas autografuočiau. Muzikologas Viktoras Gerulaitis „Kultūros barų“ puslapiuose palankiai įvertino šį koncertą.

– Paminėjot žodį „stebuklas“, o štai man netikėtai iškilo bendresnis klausimas – ar egzistuoja toks dalykas kaip „bloga muzika“?

– Tereikia įsijungti televizorių, ir iškart atsakysiu sau į klausimą.

Lietuviškas paveldas ar šeima?

– Jūs ne tik dainavote. Ilgus metus Clevelande vedėte radijo laidas lietuvių bei anglų kalba. Kiek atsimenu, jos savo turiniu gerokai skyrėsi nuo tradicinės išeivijos „radi-

jo valandėlės“. Jose nevengta groti ir rimtesnių kūrinių. Ar tai – unikalus Aldonos Stempužienės braižas?

– Mirus Juozui Stempužiui, po ilgų svarstymų pasižadėjau tęsti programą dar porą mėnesių. Ir tai truko aštuoniolika metų. Vadovavau lietuviškai daliai. Diktoriaus anglų kalba buvo mano dainavimo studentės vyras Greg Priddy. Jis atliko savo pareigas labai profesionaliai. Su Greg žmona Jean Priddy susipažinau Cleveland Music School Settlement, kur apie dešimt metų dėsčiau dainavimą. Ten fortepijoną dėstė Jonas Švedas, Andrius Kuprevičius, Birutė Smetonienė ir kiti.

– Beje, kada supratote, kad laikas sudainuoti savo gulbės giesmę? Ar tai buvo dramatiškas sprendimas?

– Oficialiai, ko gero, paskutinį kartą dainavau per jubiliejinį „Tėvynės garų“ radijo laidų koncertą Clevelande. Nebuvo jokio ypatingo išgyvenimo.

– Ar tais laikais likdavo Jūsų gyvenime laiko visuomeninei veiklai, o svarbiausia – šeimai?

– Kelis metus dirbau Clevelando LB valdyboje. Surengiau gerų koncertų. Dėmesys šeimai buvo pats svarbiausias rūpestis. Tiesa, daug savo jėgų investavau į lietuvišką kultūrą, tačiau tai neatsvers mano įnašo į šeimą. Šiandien sūnūs Linas ir Almis yra man didžiausia paguoda. Jiedu užaugo tikrai geri žmonės. Linas visuomet domėjosi mano dainavimu. Jis skaitmeniniu būdu yra paruošęs mano biografiją. Šis darbas lietuvių ir anglų kalbomis užtruko ketverius metus. Tikėkimės, kad jis kada nors pasirodys virtualioje erdvėje. Čia, beje, figūruoja ir didelė dalis Clevelande vykusių kultūrinių renginių. Gal kada nors pavyks surasti lėšų visa tai įkelti į virtualią erdvę. Juk tai ne vien mano kūrybinio gyvenimo puslapis. Tokiame tinklalapyje atspindėtų ir Clevelando lietuvių praeitis, mūsų kompozitorių kūriniai, galop – ir Čikagos lietuvių operos istorija. Visa tai – neįkainojamas išeivijos paveldas! Linas yra taipogi išleidęs mano įdainuotų kompaktinių albumų – „Pasakų sakalas“ ir „Arias“. Linas yra architektas, muzikas, gyvena su architekto žmona Yumiko San Francisco mieste. Jaunesnysis sūnus Almis yra advokatas, šiuo metu dirba teisėju municipaliniame teisme Clevelande. Jo žmona Rebecca, o jų vaikai – Mathew ir Justin – gyvena Floridoje. Almis ir Rebecca gyvena čia pat, Clevelande. Almis man labai padeda.

Mano gyvenimo konservatorija

– Jūsų gyvenime ryškiai figūravo trys vyrai. Du iš jų – sutuoktiniai, o trečias – kūrybinio kelio palydovas. Panašūs, tačiau skirtingi?

– Mano gyvenimo vyrai buvo Juozas Stempužis ir Jonas Švedas. Juozas – mano jaunystės meilė. Tarsi vakar atsimenu piršlybas. Jos mane labai išgąsdino. Iš „Čiurlionio“ ansamblio būstinės važiuovome pas mano namiškus. Mama su mano seserim Nijole ir broliu gyveno Uchtės stovykloje. Su Juozuėjome švęsti Naujųjų. Jis niekad neištarė man žodžio „myliu“... Tiesiog sakė: „Tave vesiu, tačiau privalai gyvenime ko nors pasiekti, o ne vien būti ‘hausfrau’ (namų šeimininkė – R. M. L.). Drebjau iš baimės, kad tai turėsiu vykdyti... O su Jonu mus rišo bendra meilė muzikai, bendras skausmas po skyrybų, o juolab atitolimas nuo vaikų. Savo pažadą įvykdžiau, – neišsiskirsiu, kol vaikai nebaigs mokslų. Taip ir padariau. Linas baigė Ohio universitetą, o Almis įstojo į JAV kariuomenę.

Atvirai prisipažinsiu – gyvenimas su Jonu buvo įdomus. Mes daug repetavom. Jis – nepaprastas akompaniatorius ir mokytojas. Pirmoji daina, skirta man, buvo „Penki posmai“ (iš Kazio Bradūno poemos „Maras“). Pokalbiai su Jonu tapo begalinės visų menų informacijos šaltiniu. Kiekvieną savaitę lankydavome Clevelando orkestro koncertus. Jonas nemokamai gaudavo bilietus muzikos mokykloje, kurioje dėstė fortepijoną. Žodžiu, Jonas tapo mano „gyvenimo konservatorija“.

Dar vienas asmuo, su kuriuo mus jungė meilė muzikai, buvo Darius Lapinskas. Mano šeimos pastangomis išleistos jo kūrinių plokštelės. Jų dėka jis pagarsėjo tarp JAV lietuvių. Štai ir dabar daugelis klausosi tų plokštelių: „Dainos“ (joje įrašytas ypatingas liaudies dainų ciklas „Mergaitės dalia“ su simfoniniu orkestru). Jas dainuodama visuomet jusdavau savo gimtinės žemę. O ką bekalbėti apie plokštelę „Les Sept Solitudes/Ainių dainos“ – tai tiesiog fantastiški kūriniai! Tiesa, mano sūnus Linas yra tas plokšteles suskaitmeninęs ir paruošęs galimai kompaktinių albumų leidybai. Mes, gerbdami velionio kompozitoriaus teises, be jo šeimos leidimo to projekto negalime įgyvendinti. Taip ir tęsiasi... Tiesa, tai buvo seniai – kai Dariui pasakiau, kad išteku už Švedo, jis dramatiškai nutraukė su manim bet kokius santykius. To dar ir šiandien nesuprantu...

Draugystė – ir neįkainojama, ir nuostabi

– Ar gyvenimo kelyje sutikote daug draugų?

– Draugų neturiu daug. Mano artimiausia draugė Clevelande – dailininkė Nijolė Palubinskienė. Mus jungia Nemunas, Skirsnemunė, Paežerėliai. Mudvi kalbame ta pačia kalba. Mūsų tarmėje figūravo ne „mergaitės“, o „mergučės“. Tiesa, Nijolė papuošė mano kompaktinį albumą „Pasakų sakalas“ savo kūrinių. Tai Nemuno pakrantė, kurią taip gražiai ir spalvingai ji pavaizdavo savo monotipiniais darbais.

– O kaip su priešais?

– Turiu ir priešų, tačiau „jie man išpūdzio nedarą...“

– Ar Aldonos Stempužienės gyvenime egzistuoja Dievas? Jei taip – kaip jis atrodo? Kokio pobūdžio dialogai su juo vyksta?

– Dialogai vyksta labai stiprūs, su nukrypimais nuo tradicinės disCIPLINOS.

Kalbėjosi Raimundas Marius Lapas

2006 m. vasario 3 d. LR generaliniame konsulate Čikagoje dalyvaujant J. E. Prezidentui Valdui Adamkui Aldonai Stempužienei buvo įteiktas aukščiausiojo laipsnio DLK Gedimino ordinas.

chorui, visiems žiūrovams, net ir dirigentui. Spektaklis labai pavyko. Dirigentas Aleksandras Kučiūnas man pasakė: „You are a good kid“... tačiau nežinojau, kaip tokį „komplimentą“ suprasti.

– Drįsčiau tvirtinti, jog Čikagos lietuvių operos pamatas buvo nepažinomas „kvartetas“ – Aldona Stempužienė, Dana Stankaitytė, Stasys Baras, Jonas Vaznelis. Gražiai susigyvenote scenoje ir už jos?

– Santykiai su kolegomis solistais buvo geri, bet aš nebuvau priimta į jų „kvartetą“. Jį sudarė Stankaitytė, Baras, Vaznelis ir Algirdas Brazis.

Muzikinė avantiūra

– Nepabūgote ir šiuolaikinio repertuaro. Štai 1967 m. buvo parodyta nauja Dariaus Lapinsko opera „Maras“ bei kantata „Mindaugas“ (Kazio Bradūno tekstai). Kas Jus traukė atlikti šiuos kūrinius – Lapinsko muzika, o gal Bradūno libretas?

– Dainavimas šios muzikos pastatymuose nebuvo planuotas, nebuvo ir labai pamėgtas. Pilnas chaoso, nebaigtų parašyti gaidų. Aš dainavau Lapinsko operoje „Maras“. Tai buvo muzikinė avantiūra. Gaila, kad dingo libretas. Ši opera dabar sulauktų didelio pasisekimo tarp amerikiečių. Noriu pridurti, kad šiuolaikinė muzika ne-

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Apsilankykite**„DRAUGO“**

internetinėje svetainėje
www.draugas.org

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 - 6 6 3 - 4 3 6 3**SIŪLOME:**

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Siūlome pigiausius skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2016 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2016m.

Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

DRAUGAS • 773-585-9500**skelbimai@draugas.org****DRAUGAS • 4545 W 63 St Chicago, IL 60629**

3	9	5	4	7	1	8	6	2
4	1	8	6	3	2	5	9	7
7	2	6	5	9	8	4	3	1
6	7	4	3	2	5	1	8	9
1	8	2	9	4	7	6	5	3
9	5	3	1	8	6	2	7	4
8	4	1	7	6	3	9	2	5
5	6	7	2	1	9	3	4	8
2	3	9	8	5	4	7	1	6

4

6

2

=

12

4	6	3	2	8	7	1	5	9
5	7	1	9	3	4	8	2	6
9	8	2	1	5	6	7	4	3
3	1	4	5	2	8	9	6	7
7	2	8	6	4	9	5	3	1
6	9	5	3	7	1	2	8	4
8	3	9	4	1	2	6	7	5
2	4	6	7	9	5	3	1	8
1	5	7	8	6	3	4	9	2

5

1

8

=

14

„Draugo“ sudoku Nr. 104

atsakymus atsiuntė:

Donatas Kirka, Palos Hills, IL

Birutė Norkus, Westmont, IL

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.

Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:

„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589

arba el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

Nekilnojamas turtas

Įmonių ir komercinė teisė

Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje

Atstovavimas teismuose

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika

Teisininkas

(312) 938-4909

asiudika@boodlaw.com

Audra P. Karalius

Advokate

(312) 219-8540

akaralius@boodlaw.com

A. Rimas Domanskis

Advokatas

(312) 540-1075

domanskis@boodlaw.com

Dainius R. Dumbrys

Advokatas

(312) 938-4905

ddumbrys@boodlaw.com

One North Franklin,

Suite 1200

Chicago, IL 60606

Fax: (312) 540 1162

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu kartu. Gali pakeisti ilgesniam laikui, išleisti atostogų. Patirtis, anglų kalba. Tel. 773-681-2957.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264.

■ Vyras ieško nebrangiai išsinuomoti studiją ar vieno miegamojo butą Lemont, IL . Tel. 708-220-3202

■ Moteris, turinti medicininį išsilavinimą, pasižventusi ligonių ir senų žmonių priežiūrai, turi automobilį, legali, ieško darbo. Gali dirbti Čikagoje ir jos priemiesčiuose. Tel. 773-330-0092.

www.draugas.org

Valerija Javasz, gyvenanti Western Springs, IL, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų dėka lietuviškas žodis skamba tarp mūsų.

Birutė Kožicienė, gyvenanti Daytona Beach, FL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Padėka už išsaugotą lietuviško žodžio skambėjimą.

Regina Dapkus, gyvenanti Osterville, MA, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

Dalia D. Bobelienė, gyvenanti Treasure Island, FL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už suteiktą finansinę paramą.

Juzefa Jakubėnas, gyvenanti Los Angeles, CA, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už suteiktą paramą.

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER

DANTŲ GYDYTOJA

Kalbame lietuviškai

10 S. 640 Kingery Highway

Willowbrook, IL 60527

Tel. 630-323-2245

Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 708-598-4055

Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS

Dantų gydytoja

9356 S. Roberts Road

Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-2131

Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS

Dantų gydytoja

10745 Winterset Dr.

Orland Park, IL 60467

708-873-9074

Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja

4635 W. 63 St.; Chicago, IL

Tel. 773-735-7730

9201 Broadway Ave., Brookfield

Tel. 708-387-2020

ADVOKATAI

Advokatas

GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,

Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-4500

Valandos pagal susitarimą

REAL ESTATE

FIRST RATE
REAL ESTATE

4545 W. 67th Street

Chicago, Illinois 60629

Bus: 773-767-2400

Cell: 312-805-4851

Fax: 773-767-9886

E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino

Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

Patirtis – daugiau nei 25-eri metai

PERKAME

GINTARĄ

IR GINTARO DIRBINIUS:

KAROLIUS

APYRANKES

SAGES

PAKABUKUS

IR KT.

TAIP PAT

GINTARO GRYNUOLIUS.

Atvykstame į namus.

Tel: 708-603-5494

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

GE/RCA ATSTOVYBĖ

2346 W. 69th Street

Tel. 773-776-1486

REMKIME DRAUGO FONDA

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

Draugo fondas

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

www.draugofondas.org

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A
PRANAS PRANCKEVIČIUS

Gegužės 30 d. sueina vieneri metai, kai netikėtai į Amžinuosius Namus iškeliavo mūsų mylimas Vyras, Tėvelis, Brolis.

Šv. Mišios bus atnašaujamos birželio 4 d. 9 val. ryto Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje.

Prašau prisiminkite a. a. Praną savo maldose.

Liūdinti šeima

A † A
LINAS PAUŽUOLIS

*Gyvenimas negailestingas,
Nežiūri amžiaus, nei jausmų.
Į amžinybę pasikviečia
Brangiausius mums ir artimiausius iš visų...*

Sunkią netekties ir liūdesio valandą PAUŽUOLIŲ šeimą ir artimuosius užjaučia

Maironio lituanistinė mokykla Lemont, IL

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 2015 m. gruodžio 13 d., sulaukusi 94 metų, Boulder Park Terrace priežiūros namuose Charlevoix, Michigan valstijoje, mirė mūsų mamytė

A † A
ALDONA ULAITYTĖ
ŠILEIKIENĖ VILKAUSKIENĖ

Gimė 1921 m. kovo 21 d. Lietuvoje, Panevėžyje.

Į Detroitą atvyko 1950 m. ir įsijungė į Šv. Antano parapijos ir Lietuvių Bendruomenės aktyvią veiklą. Dirbo Kroger maisto parduotuvės atskaitomybės skyriuje iki išėjo į pensiją.

Mirus vyrui a. a. Antanui Šileikai, ištekojo už Kanados Windsor miesto gyvenančio Kazimiero Vilkausko. Jam mirus, ji gyveno šalia dukters Gintarės, o vėliau šalia Birutės.

Dideliame liūdesyje liko: dukra Gintarė Šileikaitė Everett, gyvenanti Williamston, Massachusetts ir dukra Birutė Šileikaitė Fleck su žentu William, gyvenantys Chalevoix, Michigan; sūnėnas Juozas Vaičiūnas su šeima, gyvenančia Novi, Michigan, dukterėčia dr. Ramona Urbonaitė Marsh ir jos šeima, gyvenanti Clarendon Hills, Illinois; sūnėnai: Antanas, Andrius ir Julius Šileikos, gyvenantys Kanadoje, Ontario ir pusseserė Janina Breivienė, gyvenanti Panevėžyje, Lietuvoje.

Atminimo šv. Mišios už velionės vėlę bus aukojamos birželio 10 d. 10 val. r. Dievo Apvaizdos lietuvių bažnyčioje, Southfield, Michigan. Po Mišių pelenai bus palaidoti šalia a. a. vyro Atano Šileikos Holy Sepulchre kapinėse, Southfield, Michigan.

Vietoje gėlių prašome aukoti Draugo fondui, 4545 W 63 st. Chicago IL, 60629.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direk. Val S. Bauza Funeral Home tel. 313-554-1275

PADĖKA

A † A
Adv. JONAS A. GIBAITIS

Savo žemišką kelionę užbaigė 2015 m. lapkričio 6 d. ir iškeliavo į Dievo namus.

Jis dalyvavo lietuviškoje veikloje, kurią dosniai rėmė, buvo įvairių lietuviškų organizacijų narys ir rūpestingai patarnavo savo klientams.

Nuoširdžiai dėkojame kleb. kun. Jauniui Kelpšui už maldas koplyčioje bei paguodos žodžius.

Padėka kleb. kun. Jauniui Kelpšui ir kun. Gediminui Keršiui, atnašavusiems atminimo šv. Mišias Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje.

Ačiū kun. Jauniui ir visiems, aplankiusiems a. a. Joną ligoninėje.

Dėkojame dalyvavusiems atminimo šv. Mišiose ir už parodytą nuoširdumą bei pagarbą mūsų mylimam a. a. Jonui.

Esame labai dėkingi už pareikštas užuojautas žodžiu ir raštu bei už maldas. Paguodos žodžiai stiprina mus ir toliau.

*Giliame liūdesyje
sesuo Aldona Grigaliūnienė su šeima ir
draugė Vida Sakevičiūtė*

www.draugas.org/mirties.html

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **JAV LB Lemonto Socialinių reikalų skyrius** birželio 1 d., trečiadienį, 1 val. p. p. kviečia visus į PLC Lemonte skaityklą, kur matysite dokumentinį filmą „Lūžis prie Baltijos: tęsiame darbą“. Popietėje dalyvaus filmo režisierė Agnė Marcinkevičiūtė.

■ **Birželio 4 d., šeštadienį, Lemonte, Pasaulio lietuvių centre** (14911 127th St. Lemont, IL), Maironio lituanistinės mokyklos didžiojoje salėje #121, prie rytinio įėjimo (E) vyks JAV LB Vidurio Vakarų apygardos metinis suvažiavimas. Registracija – 9:30 val. r., suvažiavimo pradžia – 10 val. r.

■ **Birželio 5 d., sekmadienį, 10 val. r. visi** kviečiami į Kennedy Grove poilsiavietę (6531 San Pablo Dam Rd., El Sobrante, CA 94803), kur vyks kasmetinis Baltijos piknikas. Bus daug žaidimų ir užsiėmimų visai šeimai. Daugiau informacijos el. paštu: info@sflithuanians.com.

■ **Kviečiame dalyvauti žygyje „Už sveiką ir blaivią Lietuvą“** birželio 12 d., sekmadienį, 11 val. r. NYC Central Park. Žygiuosime iki 85 St. ir atgal. Suruošime pikniką – atsi-neškite užkandžių. Renkamės 59 St. – Co-

lumbus Circle prie gaublio. Pasipuoškite lietuviška atributika. Visi labai laukiami!

■ **JAV Lietuvių Bendruomenės Lemonto** apylinkės valdyba kviečia visus apylinkės narius dalyvauti Gedulo ir vilties dienos paminėjime, kuris įvyks birželio 12 d. 10:30 val. r. prie paminklo tremtiniams PLC kiemyje.

■ **Šokio teatras „Aura“ kviečia į teatro pa-**sirodymus birželio 17–19 d. tarptautiniame Seattle šokio festivalyje „Beyond the Threshold“. Pasirodymai vyks Raisbeck Performance Hall, 2015 Boren Ave., Seattle, WA 98121. Daugiau apie renginį sužinosite apsilankę svetainėje – <http://www.seattleidf.org>.

■ **Birželio 19 d, sekmadienį, 7 val. v. LDM** galerijoje „Siela“ (14911, 127th St. Lemont, IL 60439), vyks Jurgio Didžiulio koncertas. Skambės naujausia kūryba ir senosios „Inculto“ laikų dainos. Bilietai parduodami kavinėse „Senasis Vilnius“, „Rūta“, „Smilga“ arba galite užsisakyti ir tel. 630-291-0097 (siųsti žinutę Astai).

Meno pamokos

Tapyba ant šilko ir akrilo, akvarelės

Pagalba sudarant darbų aplankus
stojantiems į meno ar dizaino mokyklas

Meno galerija ir studija – 1200 W. 35th St., Chicago, IL 60609

Susitarti tel. 312-837-6549 arba
el. paštu: vidmawait@gmail.com.
Daugiau informacijos www.vidmawait.usa

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams ir studentams Lietuvoje. Aukojo: Rosemarie Ignash \$8, Vida Sakavičiūtė \$50, AT&T \$30; tęsiant vaiko metinę paramą Nida ir Michael Verachttert \$360, Daiva ir Paulius Majauskai \$240, Algirdas ir Aušra Sauliai \$100 dr. Teresės Kazlauskienės gimtadienio proga. Labai ačiū. „Saulutė“ („Sunlight Orphan Aid“), 1133 Amber Dr., Lemont, IL 60439, el. paštas: indretijunelis@sbcglobal.net (Naujas „Saulutės“ ir pirm. Indrės Tijūnėlienės adresas)

California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, CA

(310) 828-7095
info@clcu.org www.clcu.org

Savings 0.85%	3 Metų CD	2.00%
IRA 1.40%	3 Metų IRA CD	2.25%

Valdžios apdrausta iki \$250,000

TAUTINIO ANSAMBLIO "GRANDIS" METINIS KONCERTAS

PUOŠKIM ŠOKIU ŠVENTĖS KELIA

2016 M, BIRŽELIO 12D • 12:30PP

PASaulio LIETUVIŲ CENTRE
RITOS M RIŠKIENĖS SALĖ

14911 E 127TH STREET, LEMONT, IL 60439

– Bilietų Rezervacijos –
Vaiva Marchertienė 773.520.0248
Judita Urba 630.850.7909

SUAUGUSIŲJŲ
ŠALFAS

Memorial Day weekend!
Gegužės 27 - 29 d.

Pasaulio Lietuvių Centre
14911 E 127th St, Lemont, IL 60439
Lemont Park Distric at Core
16028 W 127th St, Lemont, IL 60439

Balius - Bočių menėje
iki 11:00 pm

Grupės:
Motery grupė
Komandos startinis mokestis \$300
Jaunių A Vaikiniai (gimę 1997-1999)
Komandos startinis mokestis \$300
Vyrų A ir vyrų B
Komandos startinis mokestis \$350

+ ŠALFO mokesčiai:
\$50 komandinis metinis,
\$7 nario metinis žmogui

Spring Hill suites by Marriott
125 Remington Blvd.
Bolingbrook, IL 60440

Rezervuoti galima telefonu
630-759-0529

Grupės vardas
"Lithuanian Athletic Union"

Registracija ir platesnė informacija:
630-999-5312
clklball@yahoo.com

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747